

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

„JSEM ČLOVÍČEK – prožívám, poznávám, rostu“

Obsah

1	Identifikační údaje	4
2	Charakteristika školy.....	5
2.1	Třídy a jejich charakteristika.....	5
2.2	Historie školy	7
3	Pedagogický tým školy	9
3.1	Složení týmu	9
3.2	Profesní rozvoj pedagogů školy.....	9
3.2.1	Podpora profesního rozvoje	10
4	Podmínky vzdělávání	11
4.1	Psychosociální podmínky	11
4.2	Spolupráce se zákonnými zástupci	12
4.3	Organizace	14
4.4	Životospráva	15
4.5	Věcné podmínky	17
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	21
5.1	Cíle vzdělávacího programu	21
5.2	Vize školy	23
5.3	Profilace školy.....	27
5.4	Vzdělávací strategie.....	28
5.5	Nastavení procesu pedagogického diagnostikování	29
5.6	Způsob zajištění individualizace	35
6	Vzdělávací obsah	37
6.1	Integrovaný blok „Jsem človíček společenský“	39
6.2	Integrovaný blok „Jsem človíček zvědavý“	46
7	Plán autoevaluace.....	52
7.1	Oblasti autoevaluace	52
7.2	Cíle a kritéria evaluace	52

7.2.1	Podmínky vzdělávání	52
7.2.2	Cíle vzdělávání	54
7.3	Metody a nástroje pro autoevaluaci	57
7.4	Termíny a frekvence autoevaluace	58
7.5	Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků	58
8	Použitá literatura a zdroje	60

1 Identifikační údaje

Název ŠVP:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Jsem človíček – poznávám, prožívám, rostu“
Název školy:	Mateřská škola Borovany
Adresa školy:	Lazna 430, Borovany 373 12 IČO: 625 373 34 DIČ: CZ 62537334 IZO: 107 530 015
Odloučené pracoviště:	Petra z Lindy 174, Borovany, 373 12
Webové stránky:	www.msborovany.cz
Facebookové stránky:	Mateřská škola Borovany
Ředitel školy:	Mgr. Vít Sumerauer
Telefon:	+420 604 210 774
Emailová adresa:	msborovany@gmail.com
Datová schránka:	dmvkn4
Zpracovali:	Mgr. Vít Sumerauer, Bc. Jana Bícová
Zřizovatel:	Město Borovany Žižkovo náměstí 107, Borovany 373 12 IČO: 002 44 686
Statutární zástupce zřiz.:	Vít Fialka
Emailová adresa zřiz.:	starosta@borovany-cb.cz
Webové stránky zřizovatele:	www.borovany-cb.cz
Datum projednání:	28. 8. 2025 na pedagogické radě
Platnost:	od 1. září 2025
Účinnost:	do 31.8. 2026
Číslo jednací:	2/2025

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2 Charakteristika školy

Mateřská škola Borovany se nachází v malém městečku, které leží na spojnici mezi Třeboní a Českými Budějovicemi v Jihočeském kraji. Město má přibližně čtyři tisíce obyvatel spolu se spádovými obcemi Dvorec, Hluboká u Borovan, Radostice, Trocnov, Třebeč a Vrcov. Děti z těchto obcí převážně dojíždějí do Mateřské školy Borovany.

Hlavní budova školy je umístěna blízko náměstí v klidové zóně v zástavbě rodinných domů a v blízkosti Základní školy Borovany. Ke škole vede jednosměrná místní komunikace s minimálním provozem. Celý komplex je obklopen rozlehlou školní zahradou.

Všechny pavilony hlavní budovy jsou spojeny vnitřními chodbami.

Od září 2024 přibyl k Mateřské škole Borovany odloučené pracoviště v ul. Petra Z Lindy. Tato budova též stojí v klidné části města v blízkosti Základní školy Borovany a sportoviště. Původní budova prošla v roce 2023 až 2024 kompletní rekonstrukcí a momentálně je v provozu jedna třída ze tří.

Součástí školy je školní kuchyně, ve které se vaří pouze pro děti a pro zaměstnance školy z obou pracovišť. Škola má též vlastní prádelnu.

Škola je tedy v současné době osmitřídní s maximální kapacitou 196 dětí.

2.1 Třídy a jejich charakteristika

Mateřská škola Borovany má osm tříd.

1. **třída Krtečci**-oranžový pavilón, kapacita 28 dětí
2. **třída Berušky**-oranžový pavilón, kapacita 28 dětí
3. **třída Kuřátka**-modrý pavilón, kapacita 28 dětí
4. **třída Motýlci**-zelený pavilón, kapacita 28 dětí
5. **třída Rybičky**-zelený pavilón, kapacita 28 dětí
6. **třída Včeličky**-modrý pavilón, kapacita 28 dětí
7. **třída Žabičky**-šedý pavilón, kapacita 28 dětí
8. **třída Lištičky**- odloučené pracoviště, kapacita 23 dětí

Všechny třídy, vyjma třídy Žabiček, jsou s běžným tradičním zaměřením. Svou jedinečnost tyto třídy získávají díky učitelům, kteří v třídách působí. Každý z učitelů naší školy je originální, kreativní a ovlivňuje směr třídy dle toho, co je mu blízké. V některých třídách se věnují více hudbě, další třída je zaměřena na výtvarné či estetické činnosti, jiná se zase specializuje na

environmentální výchovu či pohybové aktivity a zdravý životní styl. Přesto dochází k všestrannému rozvoji dětí.

Třída Žabičky funguje podle principů a zásad dle Marie Montessori. Pracují zde dva kvalifikovaní pedagogové, kteří se v této oblasti stále vzdělávají.

Pedagogika Marie Montessori je ucelený a propracovaný výchovně vzdělávací program, který klade důraz na výchovu k míru a věnuje větší pozornost svobodě dítěte, jeho pohybu, soběstačnosti, nezávislosti na druhých a respektování jeho potřeb. Další významnou složkou pro výchovu k míru je prostředí, ve kterém dítě vyrůstá a je vychovááno. Jedním z klíčových pojmů pedagogiky Marii Montessori je partnerský přístup, vzájemný respekt a úcta. Mezi základní kompetence pak patří samostatnost v sebeobsluze i při rozhodování a odpovědnost za své jednání a chování a s tím související schopnost umět nést přirozené důsledky (pozitivní i negativní).

K dětem bychom se měli chovat tak, abychom nezraňovali jejich lidskou důstojnost-základním vodítkem při tom je nedovolit si k nim nic, co nechceme, aby si dovolily ony k nám. Cesta k vhodnému chování dítěte vede přes společné vytváření pravidel pro soužití ve třídě i ve škole. Všechny třídy jsou heterogenní (tzn. věkové smíšené) pro děti od tří do šesti/sedmi let.

Výhodou věkově smíšených tříd je, že umožňují práci s menší skupinou dětí a tím vznikají dokonalejší podmínky pro získání vědomostí či dovedností a učení se novému. Pokud je v heterogenní třídě mladší dítě, které je vyspělejší, přirozeně se snaží vyrovnat dětem starším, nebo naopak dítě méně vyzrálé snáze komunikuje s dětmi mladšími. Věkově smíšená skupina výrazněji probouzí v dětech potřebu něčeho dosáhnout, tudíž dokázat i sám sobě, že to umím a zvládnou. Vznikají pestré vztahy – jednou je dítě ten, kdo někoho učí, jindy ten, kdo se od někoho učí. Taková skupina tak lépe uspokojuje základní sociální potřeby.

Další výhody heterogenních tříd

- nově přicházející děti si lépe zvykají, snadněji se začleňují do kolektivu
- děti se učí nápodobou a dochází k vzájemnému ovlivňování her starších a mladších dětí (nastává přirozený rozvoj spontánních aktivit)
- děti zastávají různé sociální role
- přirozeně se rozvíjí tolerance, spolupráce, sebevědomí, zodpovědnost za druhé
- předání poznatků a zkušeností staršími dětmi je přirozenější a jednodušší (dětí k sobě mají mentálně blíže)

- zvýšení sebevědomí a odpovědnosti starších dětí ve vztahu k mladším (starší děti si uvědomují svoji vyspělost)
- vytvářejí se základy přátelství a celkově příznivé klima ve třídě

Ve vzdělávání upřednostňujeme prožitkové učení, rozvíjení smyslového vnímání jako základ pro přirozené poznávání, klademe základy pro celoživotní vzdělávání. Zaměřujeme se na činnosti podporující elementární dovednosti k vytváření matematické, čtenářské, polytechnické a přírodovědné gramotnosti, rozvoj logického myšlení a zlepšování kooperativních dovedností. Zároveň je naším cílem vychovat děti k přátelství, ohleduplnosti, toleranci, soucítění a pomoci slabším a hendikepovaným, k lásce k lidem i přírodě, klást základy environmentálního citění dětí, dát základ pro výchovu hodnotného člověka.

Vzdělávání probíhá ve všech činnostech a situacích, které dítě v průběhu dne prožívá, a to formou řízených, polořízených a spontánních činností či při hře. Základem učení je aktivita dítěte, jeho účast na procesu smyslového vnímání, prožitkového a interaktivního učení, a to buď ve skupinách, nebo individuálně. Po celou dobu předškolního vzdělávání připravujeme děti všemi činnostmi na úspěšné zvládnutí nástupu do základní školy.

2.2 Historie školy

Uvedení tříd do provozu

Tři třídy a technické zázemí jsou v provozu od roku 1975.

Další dvě třídy byly postaveny v roce 1981.

Šestá třída byla přistavena v roce 2009

Sedmá třída byla dostavěna a uvedena do provozu v únoru 2012.

A osmá třída na odloučeném pracovišti je v provozu od září 2024.

Rekonstrukce a budování školy

2007

- rekonstrukce sociálního zařízení pro děti ve třech třídách školy
- rekonstrukce dvou sociálních zařízení pro zaměstnance

2009

- rekonstrukce tří výdejen jídla

- ve třídě i Kuřátek a Motýlků proběhla rekonstrukce šatny
- byla přistavěna 6. třída - Včeličky
- rekonstrukce kuchyně a prádelny

2010

- kompletní rekonstrukce tříd Krtečci a Berušky
- vybudována vstupní část školní zahrady
- vstup do mateřské školy
- zřízeno parkoviště pro 11 automobilů

2012

- dostavena a uvedena do provozu 7. třída Žabičky

2021

- vybudováno nové kryté stání pro kola

2022

- oprava omítek na všech budovách
- barevné fasády
- na průčelí logo naší školy

2023

- začátek kompletní rekonstrukce budovy a přilehlých prostor odloučeného pracoviště

2024

- dokončena rekonstrukce odloučeného pracoviště
- uvedena do provozu 8. třída Lištičky
- rekonstrukce kuchyně

3 Pedagogický tým školy

Učitel je dítěti průvodcem při vzdělávání a uplatňuje respektující přístup. Vědomě pracuje se svými předsudky a zažitými stereotypy. Pravidelně provádí sebereflexi a na jejím základě soustavně pracuje na svém osobnostním a profesním rozvoji. Učitel spolupracuje s dalšími členy týmu a sdílí s nimi své poznatky a zkušenosti. Je týmový hráč. Aktivně se podílí na vytváření pozitivního klimatu a kultury školy.

Všichni zaměstnanci školy se řídí etickým kodexem zaměstnanců Mateřské školy Borovany, který jsme společně vytvořili.

3.1 Složení týmu

Na naší škole pracuje spolu s ředitelem a zástupkyní ředitele školy 15 kvalifikovaných učitelů, kteří poskytují profesionální péči založenou na laskavém a trpělivém přístupu s ohledem k potřebám a pocitům dětí a jsou vybaveni empatií, lidskostí, kreativitou a výbornými komunikačními schopnostmi umožňujícími spolupracovat s rodiči a kolegy, čímž přispívají k harmonickému prostředí školy.

Momentálně v naší škole pracují tři začínající učitelé, kteří mají přiděleného provázejícího učitele.

Asistent pedagoga

V případě přiznání podpůrného opatření u dítěte ve formě asistenta pedagoga působí ve třídě ještě tento zaměstnanec. Asistent pedagoga je pro učitele partnerem, oporou a pracuje na základě jeho pokynů. Asistent se podílí na plánování, realizaci a hodnocení vzdělávání. Aktivně se podílí na vytváření příznivého klimatu a kultury školy. Provádí sebereflexi a svým chováním je vzorem lidskosti.

Spolupráce s odborníky

Specializované služby, ke kterým není sám pedagog kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (např. školní či poradenský psycholog, odborné poradny, logoped, lékaři).

3.2 Profesní rozvoj pedagogů školy

Profesní rozvoj učitele mateřské školy je systematický proces, který vede ke zvyšování jeho znalostí, dovedností a kompetencí po celou dobu jeho profesní dráhy. Tento rozvoj je důležitý pro zlepšení výchovy a vzdělávání dětí a pro posun na vyšší úroveň. Učitelé by se měli snažit

neustále rozvíjet své dovednosti a kompetence, aby mohli dětem poskytovat co nejlepší vzdělání a péči.

Každý rok je vypracován Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který reaguje na aktuální potřeby školy, na vývoj našeho oboru a potřeby a zájmy jednotlivých zaměstnanců.

Formy profesního rozvoje

- **Kurzy a semináře:**

Učitelé se mohou účastnit kurzů a seminářů zaměřených na specifické oblasti pedagogiky, jako je například práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, inovativní metody výuky, nebo využití moderních technologií ve výuce.

- **Kolegiální sdílení a mentorství:**

Učitelé se mohou učit jeden od druhého, sdílet své zkušenosti a rady. Zkušení učitelé mohou působit jako mentoři pro začínající pedagogy.

- **Sledování a reflexe vlastní práce:**

Učitelé by měli pravidelně hodnotit svou práci a hledat oblasti, ve kterých se mohou zlepšit.

- **Studium odborné literatury a časopisů:**

Učitelé by měli sledovat novinky v oboru a rozšiřovat své znalosti. Škola je vybavena velmi rozsáhlou odbornou školní knihovnou, která je pravidelně doplňována aktuálními tituly.

- **Účast na konferencích a seminářích:**

Učitelé se mohou účastnit odborných konferencí a seminářů, kde se seznámí s novými trendy a poznatky z oblasti pedagogiky.

- **Inspirační návštěvy u kolegů nebo v jiných školách:**

Učitelé pravidelně dvakrát za školní rok navštíví svého kolegů za účelem získání inspirace. Po této návštěvě dochází ke společnému sdílení svých poznatků a zkušeností.

3.2.1 Podpora profesního rozvoje

Ředitel školy poskytuje a vytváří učitelům i asistentům prostor a možnosti pro profesní i osobnostní rozvoj. To zahrnuje finanční podporu pro kurzy a semináře, možnost účastnit se konferencí a seminářů a také možnost sdílet své zkušenosti s kolegy.

4 Podmínky vzdělávání

Předškolní vzdělávání v sobě zahrnuje všechny aspekty výchovy, vzdělávání a péče a k tomu přizpůsobujeme podmínky vzdělávání v naší škole

4.1 Psychosociální podmínky

Vytváříme dětem klidné a estetické prostředí, v němž se budou cítit spokojeně, jistě a bezpečně. Citlivě a individuálně přistupujeme k nově přicházejícím dětem při jejich adaptaci na prostředí mateřské školy. Naše škola vytváří otevřené a vstřícné klima, ve kterém každé dítě zažívá úspěch, cítí se přijímané a bezpečné.

Při každodenních činnostech v naší škole myslíme především na zájmy dětí. Jsou situace, kdy je potřeba, aby se dítě podřídilo skupině. Vyvažujeme je tím, že dítě si v jiných situacích samo zvolí, zda se činnosti zúčastní či nikoli, nebo si může samo činnost zvolit.

Všichni zaměstnanci přistupují k dětem velmi ohleduplně a navozují tak vzájemný vztah založený na důvěře a respektu. Mezi dětmi a dospělými je vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Zaměstnanci školy se chovají důvěryhodně a autenticky. Snažíme se vytvářet prostředí, kde jsou děti rády a kam se těší.

Nenásilně vedeme děti k životu v kolektivu a k navazování vztahů, a to jak mezi dětmi, tak i mezi dětmi a zaměstnanci naší školy. Využíváme prvky respektující komunikace.

Každé dítě má rovnocenné postavení. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné. Učíme děti projevovat emoce a mluvit o svých pocitech. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat řád a společně dohodnutá pravidla soužití, která děti učí být zodpovědnými za sebe a své jednání.

Pomáháme dětem oceněním, radou, kladným hodnocením, pohlazením, vyhýbáme se negativním hodnocením a slovním komentářům. Učitel je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků. Podporujeme děti v jejich osobním růstu.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná). Ve všech činnostech vedeme děti k samostatnosti, tvořivosti, pracovitosti, zručnosti, obratnosti. Uspokojujeme dětskou zvědavost a touhu objevovat nové a neznámé. Svým jednáním a chováním se snažíme být dětem dobrým vzorem.

Respektujeme potřebu soukromí dítěte. Děti mají zabezpečen klid a bezpečí. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Děti mají možnost využít klidný koutek a rozhodnout se, zda se zúčastní společných činností.

Součástí denního režimu je prostor pro odpočinek dětí po obědě. Vzdělávací činnosti dětí se realizují ve vnitřním i venkovním prostředí. Spontánní a nepřímé řízené činnosti a hry převažují nad činnostmi řízenými.

Mateřská škola poskytuje podpůrná opatření dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným. Spolupracuje s odborníky školských poradenských zařízení. Stanovený řád je natolik pružný, aby umožňoval reagovat na individuální potřeby a možnosti dětí. Dítě si po dohodě s učitelem může přinést osobní předmět pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

Vztahy mezi zaměstnanci a rodiči orientujeme na oboustrannou důvěru, vstřícnost, otevřenost, porozumění a respekt. Naším cílem je partnerství a spolupráce v zájmu dítěte. Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Zaměstnanci školy chrání soukromí, zachovávají diskretnost rodiny a dětí a přistupují v souladu s GDPR. Jsou ohleduplní, taktní, nepodávají nevyžádané rady a nezasahují do života a soukromí rodiny. Naše škola se snaží o otevřené prostředí a otevřenou komunikaci. Rodiče jsou pravidelně, dostatečně a citlivě informováni o všem, co se v mateřské škole děje, a dostávají pravidelné informace týkající se jejich dítěte. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod. Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči na společném postupu při výchově a vzdělávání

Naše škola obdržela certifikát „Rodiče vítáni“. Tato certifikace garantuje vstřícné jednání mezi školou a rodiči.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole formou účasti v různých programech. Pro rodiče zpravidla pořádáme vánoční tvořivou dílnu, kdy společně tvoříme tematické dárečky a dekorace. Dále se pak setkáváme při zpívání u vánočního stromu, květinové zahradní slavnosti, Štrůdlování, karnevalu, brigádách na školní zahradě. Na konci každého školního roku se také slavnostně loučíme s předškoláky odcházejícími do školy a jejich rodiči. Tradiční je také setkání s rodiči na konci roku, ať už formou klasické besídky nebo jiný druh setkání. Učitelé si sami volí formu tohoto setkání.

Pravidelně zveme veřejnost na den otevřených dveří, který obvykle probíhá před zápisem do mateřské školy.

Před zahájením školního roku se v každé třídě uskutečňuje informační schůzka pro všechny rodiče, kdy mají možnost se seznámit se s dokumenty školy a třídy, s důležitými informacemi o chodu školy a jsou jim zodpovězeny jejich případně dotazy.

V měsíci říjnu a listopadu probíhají konzultační schůzky s rodiči předškoláků, s rodiči dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními či s rodiči ostatních dětí dle potřeby. Rodiče jsou zde informováni o vývoji jejich dítěte, jeho silných stránkách, ale i o slabších stránkách, které vyžadují větší podporu. Společně volíme způsob podpory a dalšího postupu a snažíme se nalézt způsob plynulého přechodu z mateřské do základní školy.

Rodiče jsou dostatečně informováni o dění v mateřské škole. Osobní formou při každodenním setkávání, domluvenou konzultací nebo písemnou formou. K informování využíváme nástěnky, vývěsky, webové a facebookových stránky. Dále probíhá komunikace a sdělování informací prostřednictvím rodičovské aplikace Naše MŠ.

Rodiče mají možnost anonymně vhodit dotaz, námět nebo připomínku do schránky důvěry, která je umístěná u školní kuchyně.

Zpravidla jednou za dva až tři roky mohou rodiče vyplnit online dotazník týkající se kvality naší školy a vzdělávání. Odpovědím věnujeme velkou pozornost, snažíme se z nich vycházet, zaujmout vhodné stanovisko a najít nejlepší způsob řešení. Tento dotazník pro nás má velkou váhu a je velkou motivací k další práci a posunu.

Mateřská škola pomáhá rodičům v péči o dítě, podporuje a vhodně doplňuje rodinnou výchovu, nabízí rodičům možnost spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky. Škola dle možností pořádá nejrůznější vzdělávací aktivity formou besed, přednášek a workshopů.

Ve škole působí Spolek rodičů při Mateřské škole Borovany, který podporuje školu v dalším všestranném rozvoji.

Adaptační proces

Mateřská škola ve spolupráci s rodinou vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dle potřeby dítěte i rodičů volíme vhodné strategie a postup při adaptaci dítěte na nové prostředí, kolektiv, režim a zejména na odloučení od rodiny. Nástup do mateřské školy chceme dítěti i rodičům, co nejvíce usnadnit a přistupujeme k této významné

události individuálně. Podmínky adaptačního procesu si rodiče nastavují s učiteli na třídě dle potřeby a možností všech zúčastněných.

4.3 Organizace

Mateřská škola zajišťuje bezpečnost a zdraví dětí a denní režim a řád školy je dostatečně flexibilní a umožňuje reagovat na individuální potřeby dětí, na jejich možnosti, zohledňuje vývojové hledisko každého dítěte a je schopný pružně reagovat na aktuální situaci dne. Režim dne je volný, pružně se přizpůsobuje aktuálním potřebám dětí a vzdělávacím aktivitám. Pouze doba podávání jídla a klidového režimu po obědě je jasně stanovena. Organizace dne zajišťuje správný vývoj dětí z hlediska psychického i fyzického.

Mateřská škola je v provozu od 6⁰⁰ do 16³⁰ hod. Pouze doba podávání jídla a klidového režimu po obědě je jasně stanovena.

Učitelé se snaží o posílení inkluzivních principů. Vzdělávání je podnětné a obohacující pro všechny. Na činnosti s dětmi připravují předem, volí kvalitní materiály a pomůcky, zvažují vhodné metody a postupy. Připravované činnosti vychází z potřeb, možností, zájmu a aktuálního vývoje dětí. Děti pracují individuálně, ve skupině, nebo frontálně, v různě velkých skupinách. Učitelé umožňují dostatečné pohybové vyžití dětí jak venku, tak uvnitř mateřské školy, plně se dětem věnují. Na naší škole jsou během dopoledne zařazovány jednak činnosti spontánní – tj. volné hry dle vlastního výběru dětí, do kterých učitel nezasahuje, pouze je vhodně doplňuje nápady, pomůckami, hračkami, děti nikterak neomezuje v činnostech, ani způsobu práce. Dále pak řízené činnosti – ty vycházejí z připravených cílených činností dle plánu. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, ať už ve škole, či venku. Součástí denního režimu je prostor pro odpočinek dětí po obědě.

Hlavním úkolem je připravit dětem takovou nabídku činností, která bude zdrojem poznání, získání dovedností a návyků, uspokojení a radosti. Děti nacházejí v naší škole potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí, které je důležité pro učení a další růst.

Dopoledne zpravidla trávíme čas ve třídě, na terasách, na školní zahradě školy či v blízkém okolí vzdělávání, které vychází z naplánovaných témat s vhodně zvolenými cíli. Všechny děti po obědě odpočívají při poslechu pohádky či písniček, délka odpočinku je přizpůsobena individuálním potřebám dětí. Odpolední činnosti též probíhají ve třídě, na terasách či zahradě. Hlavním cílem je, aby se děti v mateřské škole cítily dobře a bezpečně. Poměr spontánních a volných činností převažuje nad činnostmi řízenými. Děti mají dostatek času i prostoru pro

spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní mohly později pokračovat. Učitel děti vhodným způsobem motivuje, do činností je nenutí, snaží se je nenásilně zapojit. Dítě si mohou zvolit, zda se do společných aktivit zapojí či nikoliv.

Ve škole je respektován počet dětí ve třídách s ohledem na bezpečnost a kapacitu tříd. Při aktivitách mimo školu je vždy zajištěn dostatečný počet pracovníků na dohled dětí.

Učitelé vytváří zázemí, které podněcuje k vlastní aktivitě, samostatnosti a k vytváření prosociálních vztahů k druhým.

Individualizované vzdělávání dětí probíhá zařazováním vhodných metod a forem práce se skupinou i jednotlivci vycházející z pedagogické diagnostiky dítěte.

K výkonu dohledu patří i pravidelná kontrola vybavení, nastavení pravidel pro vstup třetích osob a přijímání dalších opatření. Konkrétní podmínky nastavujeme ve školním řádu.

Ke spojování tříd dochází zcela výjimečně z personálního či provozního důvodu.

Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů

Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě je zajištěno minimálně v rozsahu 2,5 hodiny denně. Vhodným ukotvením pracovní doby učitelů (překrývání směn) dětem před nástupem do základní školy umožňujeme ucelenou a individualizovanou přípravu.

Cizinci v povinném předškolním vzdělávání

Dětem-cizincům v povinném předškolním vzdělávání je podle příslušného právního předpisu poskytována jazyková podpora. Bezplatná jazyková příprava v rozsahu jedné hodiny týdně je rozdělena do dvou až tří bloků.

4.4 Životospráva

Školní jídelna

Naše škola má vlastní školní kuchyni, která vaří pro děti a zaměstnance školy. Strava je vyvážená, plnohodnotná a pestrá s dostatkem vitamínů a živin pro správný vývoj dítěte. Školní kuchyně prošla v roce 2024 rekonstrukcí a je vybavena moderními spotřebiči, vzduchotechnikou a došlo k efektivnějšímu uspořádání, které splňuje platná nařízení. Nevaříme z polotovarů, nepoužíváme instantní potraviny a využíváme čerstvé a kvalitní produkty.

Stravování dětí je plně v souladu s platnou legislativou a je zajištěno kvalifikovaným personálem. Mezi jídly jsou dodržovány závazné intervaly. Děti se stravují ve své třídě, na jídlo nikam nepřecházejí. Jídlo je připravováno ve školní kuchyni, poté rozváženo a rozdělováno kuchařkami v kuchyňkách na každé třídě. Na odloučené pracoviště se jídlo dováží v termoboxech.

Stravování a pitný režim

Do jídla děti nenutíme – řešíme individuálním přístupem a snažíme se motivovat k ochutnání a hledáme různé způsoby, které u dětí podporují chuť k jídlu. Děti mají zpravidla možnost vybrat si z několika druhů zeleniny, ovoce či nápojů. Také se samy rozhodují, jestli si pečivo namažou nebo snědí „suché“. Tím, že si děti svačiny samy chystají (mažou si pečivo, nalévají si jogurt a nápoj, přináší a odnáší nádobí) mají možnost rozhodovat i o množství, které si na talíř nandají. Také v nich tímto podporujeme sebeobsluhu, samostatnost a rozhodnost. Samostatnost povzbuzuje sebevědomí dítěte a motivuje k jídlu. Učitel je vždy nápomocen a pomáhá dětem zvládnout tyto úkony vedoucí k plné samostatnosti. Dítě není do jídla nikdy nuceno. Samo si rozhoduje, co sní.

V naší škole praktikujeme průběžné svačiny, což znamená, že se děti v určeném časovém rozmezí mohou jít libovolně najíst a zase se vrátit k rozdělané činnosti či hře.

Vedeme děti ke kultuře stolování. Stravování je u nás zároveň společenská událost, při které se posilují sociální vztahy a snažíme se o navození příjemné atmosféry s ohledem k pravidlům slušného chování.

Děti mají dostatek tekutin a volný přístup k nápojům po celý den. Zahrada MŠ je vybavena pítkem. Děti si z domova nosí vlastní láhev s pitím, kterou v teplém počasí nosíme i na pobyt ven. Děti vedeme k dodržování pravidelného pitného režimu.

Pobyt venku

Škola má zajištěn denní rytmus a řád, který respektuje zejména potřeby dětí a nabízí dětem dostatek fyzické aktivity, zejména venku.

Dětem je umožněn každodenní dostatečně dlouhý pobyt venku, převážně v dopoledních hodinách, za pěkného počasí i odpoledne. Za příznivého počasí převádíme hlavní činnosti s dětmi ze tříd na školní zahradu, do přírodních učeben nebo do přírody. U některých tříd jsou

zbudované kryté terasy, které se při vhodném počasí též využívají ke hře a k činnostem na čerstvém vzduchu. Tyto terasy se též využívají ke stravování.

Ve všech ročních obdobích přiměřeně otužujeme děti vzduchem, sluncem i vodou.

Klidový režim

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, odpočinku a spánku jednotlivých dětí. Děti mají možnost kdykoliv během dne možnost využít klidný kout k relaxaci. Odpočinek po obědě zařazujeme pravidelně pro všechny děti. Dětem s nižší potřebou spánku je po krátkém odpočinku nabízen jiný program ve třídě s respektem a ohledem ke spícím dětem. Nucení do spánku či dlouhé ležení na lehátku je v naší škole zcela nepřijatelné.

4.5 Věcné podmínky

Prostředí naší školy je bezpečné, umožňuje dítěti pohyb, volnost a samostatnost ve většině denních činností. Třídy jsou vybaveny tak, aby nábytek a veškeré zařízení odpovídalo potřebám dětí předškolního věku a podporovalo naplňování cílů vzdělávání. Vybavení je estetické, pestré, účelné. Ve všech třídách je kvalitní nábytek s učebními pomůckami a hračkami, které jsou dětem dobře přístupné. Veškeré hračky, pomůcky a materiály určené dětem jsou v jejich dosahu, což umožňuje samostatnost při jejich výběru a ukládání. Podporujeme tak u dětí samostatnost a možnost volby. Hry a hračky jsou poutavé, nabídka je rozmanitá, podporují fantazii a kreativitu. Dbáme na to, aby děti měly přiměřené množství podnětů, prostředí nepřehlcujeme. Hračky a pomůcky pravidelně dětem obměňujeme dle jejich zájmu, silných stránek nebo v souladu s aktuálními tématy. Jsou stanovena pravidla pro jejich užití.

Všechny třídy jsou dle dovednostní učitelů vybaveny hudebními nástroji (klávesy, piano, kytara).

Každé oddělení se skládá z herny a třídy. Třídy jsou vybaveny stolečky se židličkami, které slouží ke stolování, k práci i ke hře. Podlaha je zde z omyvatelného, zdravotně nezávadného materiálu (PVC nebo marmoleum).

V hernách je podlaha kryta kobercem. Probíhají zde řízené i neřízené činnosti, pohybové aktivity a volná hra. Děti mají možnost zde pracovat s pomůckami a hračkami při skupinových i individuálních činnostech. Tato část třídy je využívána k odpolednímu odpočinku, kdy jsou zde rozložena lehátka s lůžkovinami. Každá třída má sklad lůžkovin a lehátek a sklad pomůcek, hraček, tvořivého a výtvarného materiálu.

Ke třídám přiléhají kuchyňky na vydávání a přípravu jídla, které jsou vybaveny výtahem na dopravu jídla do vyšších poschodí. Kuchyňky mají zpravidla samostatný vchod pro personál kuchyně a jsou vybaveny nádobím k přímé konzumaci jídla. Zařízeny jsou kvalitním nábytkem, profesionálními myčkami na nádobí a mikrovlnnými troubami.

Ke každé třídě patří šatna dětí, hygienické zařízení a umývárna dětí se sprchovým koutem. Hygienická zařízení jsou uzpůsobena věkovým potřebám a počtu dětí. Jsou bezpečná a zdravotně nezávadná. Součástí každé třídy je též šatna a hygienické zařízení pro zaměstnance. Mateřská škola je technicky i materiálně velmi dobře vybavena.

Hlavní budova školy

Ve staré části budovy je ředitelna a sborovna, která zároveň slouží jako kabinet metodických pomůcek. Je zde též kvalitní a obsáhlá školní knihovna. K těmto prostorům přiléhá školní kuchyně. Ta prošla v roce 2024 rekonstrukcí a vybudováním kvalitní vzduchotechniky a je stále dovybavována nejmodernější varnou technikou dle nových trendů a platných norem.

V přízemí budovy je prádelna. Zde pereme prádlo jednak pro mateřskou školu, odloučené pracoviště, dále pro Základní školu Borovany, pro Městský úřad Borovany, městskou knihovnu a další provozovny města. V prádelně jsou dvě místnosti. Místnost pro přímé praní prádla, kde jsou umístěny pračky a sušičky. Sklad čistého prádla je umístěn v prvním patře u druhé třídy. Prádelna byla v roce 2009 zrekonstruována a vybavena zcela novými technologiemi.

V roce 2017 byl u třídy Včeliček zbudován výtvarný ateliér sloužící k práci s keramickou hlinou a k výtvarným činnostem. Kapacita tohoto prostoru je 6-8 dětí. Naše škola vlastní keramickou pec sloužící k vypalování výtvarů dětí.

Zahrada mateřské školy se rozkládá kolem celé školy. V současné době je celá zahrada zrekonstruována a slouží dětem nejen ke hře, ale i k poznání a učení. Naši zahradu máme rozdělenou na několik částí podle svého zaměření.

Část zahrady najdeme na severní straně. Je dobře přístupná z nového pavilonu. Dominantou zahrady je zahradní domek, který slouží k dětským hrám, k uskladnění hraček a sezónního nářadí. V této části se nachází prolézačka, skluzavka, kolotoč, houpací hnízdo, velké pískoviště, kovový altánek s kuchyňkou sloužící k námětovým hrám a uměle vybudovaný svah, který využíváme k různým hrám a aktivitám. Pro odpočinek je zahrada vybavena dřevěnými lavičkami. V rohu této části zahrady je několik vzrostlých jehličnanů – lesík, ve kterém je

postaveno malé teepee a jsou zde zbudovány prolézačky z pneumatik a koutek na stavění z dřevěných hranolů (odřezků).

Další část zahrady se nachází pod třídou Rybiček. Jsou zde také herní prvky, jako je kolotoč, prolézačka, pískoviště, ale také houpačky a lavičky ve stínu vzrostlých listnatých stromů.

Vedle třídy Žabiček se v posledních letech také buduje další prostor pro hru a učení dětí. Jsou zde dvě prolézačky, houpačky, pískoviště a místo pro volné pohybové vyžití a hry dětí. V této části zahrady je dominantou krásná vzrostlá lípa, pod kterou je umístěn stůl a židličky, jejíž stín využíváme k odpočinku, ke hře, ale i k práci a učení v letních dnech.

V dolní části areálu školy se nachází přírodní zahrada, kterou budujeme od roku 2011 a od té doby prošla velkými změnami. Nachází se zde kopcovitý terén se zvoničkou a lanovými herními prvky, prolézačky, indiánské teepee a totem, smyslový chodníček, vodní pumpa, venkovní polytechnická učebna, zahradní domeček na ukládání kol a potřeb k dopravní výuce, pískoviště, kuchyňka, dílna, vrbová chýše, kompost, altánek a v neposlední řadě záhony, o které se děti s učiteli starají a pěstují na nich zeleninu, ovoce a květiny podle vlastní volby. Je zde zbudován zdroj vody přímo u záhonů pro snazší zalévání. V horní části této zahrady je umístěno pítka sloužící dětem k dodržování pitného režimu a nově je zde zbudované mlhoviště, které slouží k osvěžení dětí v letních dnech. Je zde také přívod vody, sloužící pro potřeby dětí a učitelů a hadice na zalévání. Na zahradě je umístěno také ohniště sloužící pro společné setkávání učitelů a rodičů s dětmi, které je hojně využíváno.

Na přírodní zahradu úzce navazuje naše nejnovější část zahrady, která vznikla úpravou menšího lesíku a části louky. Od přírodní zahrady je oddělena malým vyvěrajícím pramínkem, který hojně zásobuje vodou vrby stojící na hranici těchto dvou částí zahrady a je zakončen malým jezírkem s rybami. Pramen dále slouží jako zdroj vody pro vodní prvek. Je zde také zbudováno bludiště z rákosí. Děti mají v tomto prostoru možnost objevovat přirozenou krásu a živelnost přírody bez větších zásahů člověka. I proto se stala tato část zahrady dětmi velmi oblíbenou. V této části přírodní zahrady se nachází řada zákoutí pro hry, pozorování, pokusy, objevování a učení se v přírodě.

Aby děti měly možnost využívat všechny části zahrady, je vypracován týdenní harmonogram a třídy se střídají.

Odloučené pracoviště

Celá budova prošla v letech 2023-2024 rekonstrukcí a je plně funkční, estetická a moderně vybavena dle platných nařízení. Dvě dolní třídy jsou bezbariérové dostupné po nájezdové rampě. V prvním patře je umístěna jedna třída.

Nyní je na odloučeném pracovišti od září 2024 v provozu jedna třída. Je zde velké atrium, šatna, záchody a umývárna dětí, zázemí pro zaměstnance. Dále prostorná třída rozdělena na hernu a stolečkovou část. Je zde dále sklad hraček a pomůcek, sklad lehátek a WC zaměstnanců. Na třídu navazuje výdejna jídla s profesionální myčkou, kde se vydává strava dovezena ze školní jídelny z hlavní budovy. V přízemí je také sborovna vybavena tiskárnou a knihovnou sloužící pro potřeby učitelů. Kompletně vybavena je i druhá třída v přízemí a škola je tak připravena reagovat na případnou zvýšenou poptávku volných míst v naší škole.

V suterénu jsou technické místnosti, dílna, prádelna a sklady. Je zde také výtah do prvního poschodí.

Odloučené pracoviště je z hlavní silnice kryto vysokou kamennou zdí a z druhé strany parkem, což zajišťuje klid a soukromí dětem. Budova stojí ve středu rozlehlé zahrady se vzrostlými stromy, které zajišťují stín a chlad v letních měsících. Zahrada je vybavena prostorným dřevěným altánem, který lze využívat ke hře či jako venkovní učebnu. Dále je zahrada vybavena několika herními prvky různé obtížnosti, klouzačkami, kolotočem, pískovišti, houpačkami, zahradním nábytkem a dřevěným domečkem sloužícím jako venkovní sklad hraček. Výhodou je zde venkovní záchod pro děti.

Stávající zařízení obou školních zahrad splňuje bezpečnostní normy dle platných předpisů a je každoročně kontrolováno. O školní zahradu pečuje školník. Všechny vnitřní i venkovní prostory obou škol splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů a jsou v řádných termínech kontrolovány. Školy jsou vybaveny kamerovými zvonky a do budovy by neměla být vpuštěna cizí osoba.

V blízkosti školy je sportovní hřiště s umělým trávníkem, které máme možnost využívat k řadě pohybových a sportovních činností po celý rok.

K základům dopravní výchovy využíváme dopravní hřiště při Základní škole Borovany, kde se v podzimních a jarních měsících děti seznamují se situacemi, se kterými se mohou jako účastníci dopravního provozu setkat (chodci, cyklisti, spolujezdci, cestující). Škola je vybavena kvalitními koly, odrážedly a koloběžkami, které jsou pravidelně servisovány.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program Mateřské školy Borovany vychází z materiálních i personálních podmínek a vize mateřské školy. Respektuje vzdělávací potřeby a směřování učitelů v mateřské škole a akceptuje dva vzdělávací systémy – tradiční pedagogiku a Montessori pedagogiku. Školní vzdělávací program Mateřské školy Borovany je plně v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (Praha 2025). Školní program je otevřený, přístupný dodatkům i změnám, které vyplynou z konkrétních zkušeností při jeho realizaci.

5.1 Cíle vzdělávacího programu

Hlavním cílem předškolního vzdělávání je rozvíjet osobnost dítěte po stránce sociální, emocionální, kognitivní i fyzické s ohledem na jeho dispozice a jedinečnost tak, aby na konci předškolního vzdělávání bylo samostatnou osobností, schopnou zvládat nároky života, které jsou na ni běžně kladeny v prostředí jí blízkém, především v prostředí rodiny a školy.

Cíle předškolního vzdělávání jsou formulované očekávanými výsledky učení v klíčových kompetencích, očekávanými výsledky učení ve vzdělávacích oblastech a vymezením základních gramotností.

Jedná se o tyto čtyři vzdělávací oblasti:

- Dítě a jeho tělo
- Dítě a jeho psychika
- Dítě, ten druhý a společnost
- Dítě a svět

Vzdělávací program je koncipován tak, aby byly vytvářeny základy klíčových kompetencí, které jsou uvedeny v Rámcovém programu pro předškolní vzdělávání.

Jedná se o tyto kompetence:

- Klíčová kompetence k učení
- Klíčová kompetence komunikační
- Klíčová kompetence osobnostní a sociální
- Klíčová kompetence k občanství a k udržitelnosti
- Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní

- Klíčová kompetence k řešení problémů
- Klíčová kompetence kulturní
- Klíčová kompetence digitální

Základní gramotnosti:

- Čtenářská gramotnost
- Matematická gramotnost

Dětský věk od 3 do 6 let je klíčovým obdobím pro rozvoj základních gramotností, jako jsou **čtenářská** a **matematická gramotnost**. V tomto věku jsou děti obzvláště vnímavé a schopné absorbovat nové informace, což tvoří pevný základ pro jejich budoucí vzdělávání.

Čtenářská gramotnost

Čtenářská gramotnost zahrnuje schopnost rozpoznávat a chápat psaný text. U dětí ve věku 3-6 let se tato dovednost rozvíjí prostřednictvím následujících aktivit:

- **Předčítání a vyprávění pohádek a příběhů:** podpořit zájem dětí o knihy, návštěva knihovny, předčítání nahlas, vyprávění příběhů s obrázky, s využitím dramatizace a loutek, apod.
- **Hry s písmenky a slovy:** Hry, které zahrnují rozpoznávání písmen a jednoduchých slov, mohou pomoci dětem začít chápat, jak slova a texty fungují.
- **Diskuze o knihách:** Povzbuzujte děti, aby mluvily o příbězích a postavách, které slyšely. Tím se rozvíjí jejich kritické myšlení a schopnost vyjadřovat vlastní názory.
- **Práce s obrázky:** Pozorování a popis obrázků, hledání detailů, vyprávění příběhů podle obrázků, skládání puzzle, třídění obrázků, dějová posloupnost.
- **Rozvoj sluchového vnímání:** Hry se zvuky, poznávání zvuků, rytmičtější, říkanky, písničky, analýza a syntéza slov.
- **Rozvoj zrakového vnímání:** Hry s barvami, tvary, písmeny, poznávání a zapamatování si obrázků, hledání shod a rozdílů.

Matematická gramotnost

Matematická gramotnost je schopnost porozumět číslům a matematickým konceptům. U malých dětí ji lze rozvíjet prostřednictvím:

- **Hry s čísly:** Používejte čísla v každodenních situacích, jako je počítání hraček při úklidu nebo rozpoznávání čísel na hodinách.

- **Stavebnice a puzzle:** Tyto aktivity pomáhají rozvíjet prostorové myšlení a logické uvažování.
- **Praktické úkoly:** Jednoduché úkoly, jako je třídění předmětů podle tvaru nebo velikosti, pomáhají dětem pochopit základní matematické koncepty.

Rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti v raném dětství je zásadní pro jejich budoucí školní úspěch. Rodiče a vychovatelé hrají v tomto procesu klíčovou roli, a proto je důležité, aby dětem poskytovali podnětné a podporující prostředí.

Cíle našeho vzdělávacího programu jsou zaměřeny na všestranný rozvoj dítěte a jeho připravenost pro další vzdělávání i život ve společnosti. Předškolní vzdělávání podporuje tělesný, psychický a sociální růst dítěte, rozvíjí jeho samostatnost, sebedůvěru a schopnost učit se. Důraz je kladen na osvojení základních hodnot, jako jsou úcta, ohleduplnost, spolupráce a odpovědnost. Program podporuje aktivní poznávání světa, rozvoj komunikačních a myšlenkových schopností, tvořivost i schopnost řešit problémy. Dítě se učí fungovat ve skupině, domlouvat se, respektovat pravidla a přijímat odpovědnost za své jednání. Cílem je vytvořit pevné základy pro celoživotní učení a pozitivní vztah ke vzdělávání.

Naše hlavní cíle vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jsou pro všechny učitelé závazné. Tyto hlavní cíle dále rozpracováváme do dílčích cílů, které se snažíme naplňovat všemi nabízenými aktivitami a podporou dětí při všech činnostech

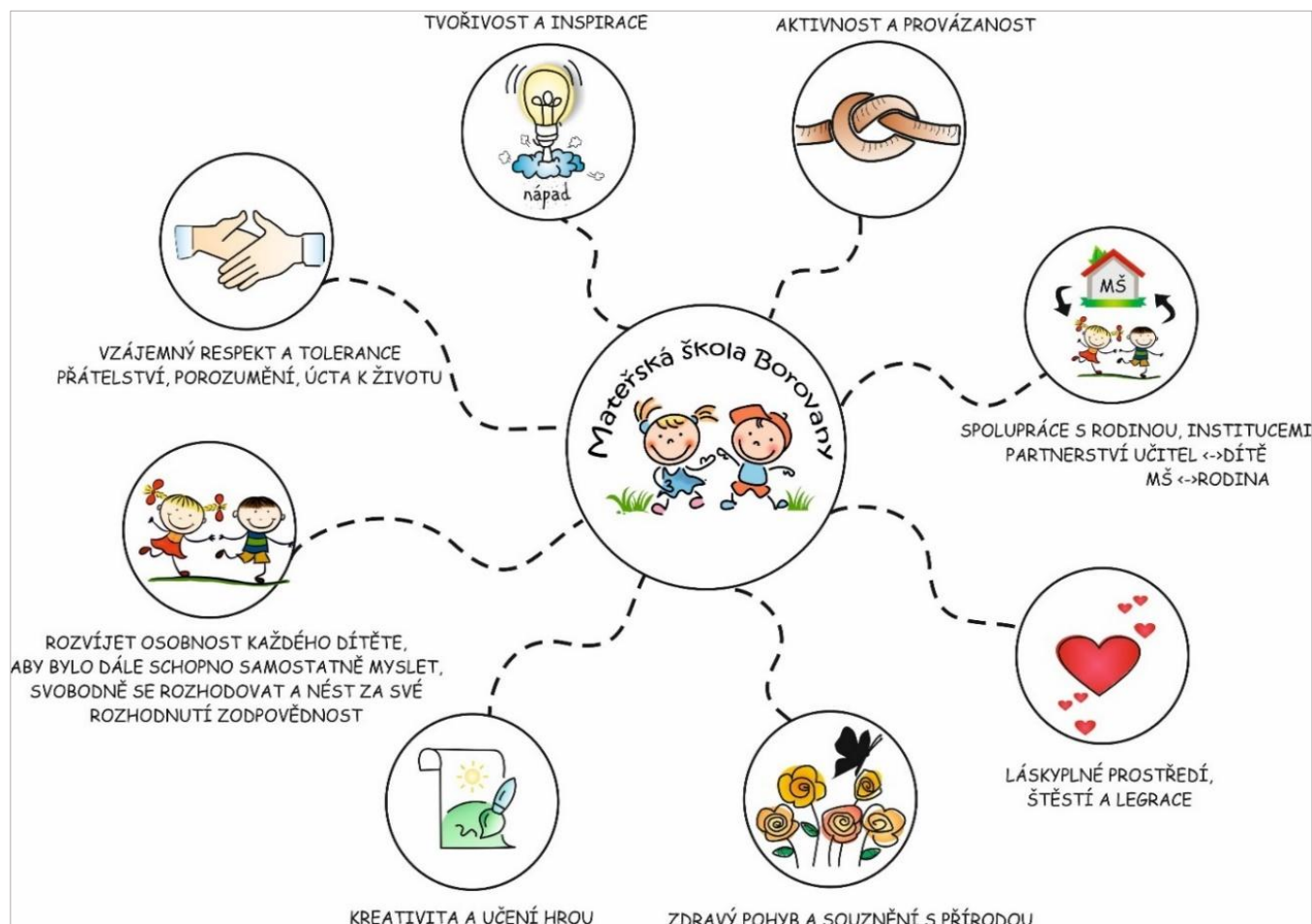
- Vytvářet prostředí plné pohody, porozumění, vzájemné tolerance a respektu. Prostředí, v kterém panuje láska, zodpovědnost, legrace, pohyb a propojení osobnosti dítěte s reálným životem.
- Rozvíjet osobnost každého dítěte, aby bylo dále schopno samostatně myslet, svobodně se rozhodovat a nést za své rozhodnutí zodpovědnost.
- Vést děti k sounáležitosti s přírodou a se světem, aby byly komunikativní, přátelské, spolehlivé, samostatné a svými získanými poznatky byly připravené k dalšímu vstupu do společnosti.
- Podporovat individuální potřeby dětí prostřednictvím efektivní komunikace

5.2 Vize školy

Motto: "Všechno, co opravdu potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské školce."

Robert Fulghum

Chtěli bychom být školou, která se stává pro děti druhým domovem. Nejbáječnějším místem, kde panuje porozumění, láska, přátelství, vzájemný respekt a tolerance. Školou, která je tvořivá, inspirující, otevřená a podporující rozvoj osobnosti dítěte, lásky k životu, lidskosti, zdravému pohybu a přírodě. Místem, kde jsou děti šťastné, cítí se v bezpečí a je pro ně vytvářeno prostředí, kde se setkají s hodnotnými podněty pro celoživotní vzdělávání.

Zdravý pohyb, souznění s přírodou

V mateřské škole podporujeme zdravý životní styl, ve smyslu zdravého stravování, prevence rizikového chování a cíleně vytváříme a udržujeme zdravé klima školy. Společně vnímáme krásu, všímáme si krás našeho rodného kraje, našich tradic, uvědomujeme si, kde je náš domov a vážíme si ho. Chceme v dětech vzbuzovat zájem o kulturu a umění ve všech jeho podobách. Děti vedeme k zodpovědnému vztahu ke společenskému a přírodnímu prostředí, kterého jsou součástí. K zdravému pohybu a souznění s přírodou budeme využívat možnosti

přírodní zahrady, dopravního hřiště, volného prostranství okolo školy a sportovních hřišť.

Kreativita a učení hrou

Vzbuzovat v dětech touhu po učení, poznávání a radosti z objevování. Budeme rozvíjet jazykovou, matematickou a předčtenářskou gramotnost, vést děti k polytechnickým dovednostem. Budeme dětem nabízet řadu činností probouzejících zvědavost, touhu po poznání a v tomto smyslu uspokojovat jejich potřeby. Budeme využívat všech příležitostí k poznávání světa, k rozvíjení vnímání a logického myšlení.

Děti nepřetěžujeme množstvím organizovaných aktivit a kroužků, po náročnějších činnostech jim umožňujeme přiměřený odpočinek.

Láskyplné a bezpečné prostředí, štěstí a legrace

Podporovat vznik kamarádských vztahů, spoluvytvářet s dětmi pravidla v kolektivu, dodržovat je a chápat smysl těchto pravidel. Budeme dělat radost ostatním a vytvářet předpoklady pro činnosti dětí, ve kterých „odhalí“ svou schopnost, um a dovednost – růst sebevědomí a zároveň na oplátku prožívat svoji osobní radost z osobních úspěchů. Budeme pracovat metodami efektivní komunikace a budeme dětem vytvářet prostředí, v kterém panuje láska, legrace a bezpečí, pocit jistoty a sounáležitosti.

Rozvíjející osobnost

Chceme rozvíjet osobnost každého dítěte, aby bylo dále schopno samostatně myslet, svobodně se rozhodovat a nést za své rozhodnutí zodpovědnost. Snažíme se podporovat seberealizaci každého dítěte a společně ho doprovázet v jeho další cestě.

Tvořivá a inspirativní

Rozvíjíme dětskou hravost a spontánnost k nápadům ve všech podobách. Necháváme se inspirovat samotnými dětmi. Podporujeme tvořivé myšlení, samostatnost a kreativitu. Stále hledáme nové a zajímavé aktivity, které nás spojují. **Tolerantní a respektující přístup, přátelství a úcta k životu**

Stavět základy slušného chování, tolerance, empatie, respektu, posilovat zdravé sebevědomí, rozvíjíme přátelské a kamarádské vztahy mezi dětmi, učíme je komunikovat bez zábran s ostatními ve svém okolí, učíme je naslouchat druhým. Respektujeme a tolerujeme společná pravidla, pomáháme si navzájem. Učíme se navzájem spolupracovat, vnímat a respektovat odlišnosti jiných lidí.

Aktivní a provázaná

Chceme být školou, která bude aktivní v nových směrech, v tom spočívá odbornost pedagogů a jejich další soustavné vzdělávání. Školu, učitele, děti, rodiče i širší veřejnost provázat do společného uzle, který nám bude pomáhat naplňovat, usměrňovat a doplňovat naši vizi a koncepci školy.

Spolupráce s rodinou, partnerství učitel - dítě – mateřské škole – rodina

Vzájemná spolupráce rodiny a školy je pro nás velice důležitá, společnými silami chceme hledat příležitosti k budování dobrého vztahu mezi rodinou a školou. Naším společným cílem je navodit partnerský přístup mezi učitelem – dítětem – školou a rodinou. Cílem mateřské školy je vtáhnout rodinu do dění v naší škole.

Základní principy

- Princip odbornosti – kvalifikovaný tým, spolupráce s dalšími odborníky
- Princip zodpovědnosti a spolupráce – společně s rodiči doplňovat rodinnou výchovu, vzájemné partnerství MŠ a rodiny
- Princip aktivity – přátelský, otevřený, aktivní a tvořivý přístup všech pracovníků školy
- Princip sounáležitosti – s etickými hodnotami společnosti

Koncepční záměr školy

Mateřská škola Borovany stanovila svoje dlouhodobé priority, kterými se chce profilovat a ke kterým chce vést děti navštěvující tuto mateřskou školu. K definovaným dlouhodobým cílům jsou v mateřské škole odpovídající materiální i personální podmínky. V souladu s touto strategií byl zpracován školní vzdělávací program Mateřské školy Borovany a tímto směrem budou cíleny další aktivity v mateřské škole.

5.3 Profilace školy

Naše mateřská škola se zaměřuje na celkový rozvoj dítěte ve všech jeho oblastech. Školní vzdělávací program Mateřské školy Borovany provází děti školním rokem v závislosti na změnách v přírodě, typických svátcích a symbolech jednotlivých ročních období. Naším cílem je rozvíjet u dětí kompetence, které jsou důležité pro jejich další život, jejich schopnosti, dovednosti a podporovat je v získávání nových vědomostí. Rozvíjíme osobní pohodu a spokojenost dětí, podporujeme jejich tělesný rozvoj a zdraví. Vytváříme u dětí základy hodnot, na kterých je založena naše společnost, rozvíjíme jejich schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích. Vytváříme podmínky a příležitosti k rozvoji sebevědomí a získávání zdravé sebedůvěry. Vedeme děti k poznání, že mají možnost svou životní situaci ovlivňovat a svobodně jednat, avšak zdůrazňujeme, že za to, jak se rozhodne a co udělá, následně odpovídá. Školní vzdělávací program Mateřské školy Borovany je otevřený dokument s možností různých dodatečných úprav a vkládáním příloh. Integrované bloky a jejich tematické celky jsou variabilní, učitelé mohou kdykoliv reagovat na konkrétní situace a zájmy dětí, vytvořit nové téma, volit cíle napříč integrovanými bloky a vracet se k nesplněným cílům.

Naším záměrem je vytvoření takového prostředí, ve kterém budou děti prožívat citovou, fyzickou i sociální pohodu. Dětem chceme nabízet přiměřené činnosti a aktivity, které odpovídají individuálním možnostem každého dítěte. Celý školní vzdělávací program orientujeme tak, abychom u dětí podpořili snahu tvořit, experimentovat, přemýšlet a poznávat, pochopit svět kolem sebe a některé vztahy a souvislosti. Naším cílem je dovést dítě na konci svého předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů a možností získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a základy kompetencí k využívání získaných poznatků důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělávání. Velký důraz klademe na utváření kamarádství, tolerance a úcty k vrstevníkům i dospělým. Vedeme děti k pomoci druhým a rovnému přístupu. Velmi vítáme spolupráci s rodinou.

Přizpůsobuje podmínky vzdělávání tak, aby mohla být osobnost dítěte rozvíjena po stránce sociální, emocionální, kognitivní i fyzické s ohledem na jeho dispozice a jedinečnost tak, aby na konci předškolního vzdělávání bylo samostatnou osobností, schopnou zvládat nároky života, které jsou na něj kladeny.

5.4 Vzdělávací strategie

K rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností předškolního vzdělávání jsou využívány vzdělávací strategie, které v plné míře respektují vývojová specifika a způsoby učení dětí předškolního věku, jejich individuální dispozice, potřeby a zájmy. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných učitel zahrnuje do volby vzdělávacích strategií přizpůsobených jejich individuálním potřebám současně i podpůrná opatření, která umožňují plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte. Východisky k volbě vzdělávacích strategií jsou konstruktivismus, vycházející z konstruování poznatků na základě vlastních zkušeností, a informace o osobnosti dítěte získané prostřednictvím metod pedagogického diagnostikování.

Při volbě vzdělávacích strategií je důležité respektovat poznatky o způsobech učení dítěte předškolního věku. K nejvýznamnějším způsobům učení patří spontánní učení, probíhající zejména v rámci hry, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby. **Spontánní činnosti a hra** jsou významnou součástí denního programu.

Vedle spontánních činností a her jsou v předškolním vzdělávání dětem nabízeny vzdělávací činnosti, které připravuje učitel. Z hlediska míry vedení učitelem mohou být koncipovány jako **nepřímo řízené**, v nichž učitel dává dítěti možnost výběru z rozmanité nabídky. Dalším typem jsou **řízené vzdělávací činnosti**. V obou typech vzdělávacích činností působí učitel v roli průvodce dítěte na jeho cestě za poznáním. Jeho přístup je podporující, projevuje se respektující komunikací, vylučuje manipulaci s dítětem a vytváření soutěživého prostředí.

Vzdělávací činnosti je vhodné realizovat prostřednictvím **prožitkového, kooperativního, situačního a sociálního učení**.

- Prožitkové učení je založené na přímých prožitcích dítěte, na učení se v autentických situacích nebo situacích blízkých reálnému životu. Podporuje zvědavost dítěte, jeho aktivitu a potřebu objevovat.
- Kooperativní učení, založené na spolupráci dětí, ponechává dostatek prostoru pro vyjádření sebe sama, umožňuje dětem rozvíjet se v souladu s jejich dispozicemi.
- Situační učení staví na využití situací, které se kolem nás v reálném životě dějí. Pomáhá dítěti lépe porozumět světu a dění v něm.
- Sociální učení je hlavním nástrojem socializace, při kterém si děti osvojují komplexní způsoby chování a jednání, a to všemi třemi základními formami: sociálním posilováním, nápodobou a identifikací.

V předškolním vzdělávání jsou uplatňovány všechny základní organizační formy: **skupinová, individuální a hromadná**. Zařazování skupinové formy vzdělávání založené na kooperativním učení představuje důležitou vzdělávací strategii předškolního vzdělávání.

Návaznost předškolního vzdělávání na základní vzdělávání

Na atributy vzdělávacího obsahu předškolního vzdělávání plynule navazuje základní vzdělávání, které zejména ve svém počátku uplatňuje stejné vzdělávací strategie.

5.5 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování

Proces pedagogického diagnostikování v mateřské škole je klíčovým nástrojem pro pochopení individuálních potřeb a schopností každého dítěte a k zajištění individualizovaného vzdělávání vycházejícího z aktuálních potřeb, možností a zájmu dětí. Tento proces pomáhá pedagogům přizpůsobit výuku tak, aby podporovala optimální rozvoj každého dítěte. Důležitou součástí tohoto procesu je i diagnostické portfolio dítěte, které nabízí komplexní pohled na jeho vývoj. Pedagogická diagnostika v mateřské škole je důležitým nástrojem pro zajištění kvalitního vzdělávání přizpůsobeného individuálním potřebám dětí. Systematické pozorování, analýza a spolupráce s rodiči jsou klíčové pro úspěšné provádění tohoto procesu. O pokroku a individuálních plánech rozvoje jsou rodiče průběžně učiteli informováni a budou také předmětem při plánovaných osobních konzultacích ve škole.

Účel pedagogické diagnostiky

Hlavním cílem pedagogické diagnostiky je zhodnotit aktuální vývojovou úroveň dítěte a identifikovat oblasti, které potřebují další podporu. To zahrnuje:

- Identifikaci silných stránek a talentů - pomáhá v rozvoji nadání a zájmů dítěte.
- Rozpoznání oblastí pro zlepšení - umožňuje cílenou podporu v oblastech vykazujících zvýšenou potřebu podpory.
- Podpora individuálního přístupu - upravuje vzdělávací strategie na míru potřebám každého dítěte.

Klíčové kroky v procesu pedagogické diagnostiky

Pozorování a sběr dat

Pedagogové sledují každodenní činnosti dětí a zaznamenávají jejich chování, interakce a pokroky. Důležité je, aby pozorování bylo systematické a pravidelné.

Analýza a vyhodnocení

Shromážděná data jsou analyzována s cílem identifikovat vzorce chování a vývojové trendy. Pedagogové se zaměřují na různé oblasti, jako je kognitivní vývoj, motorické dovednosti, sociální interakce a emocionální stav.

Plánování intervenčních strategií

Na základě analýzy jsou vytvořeny individuální plány, které zahrnují konkrétní cíle a aktivity pro podporu rozvoje dětí. Tyto plány by měly být flexibilní a pravidelně aktualizovány.

Realizace a sledování pokroku

Pedagogové implementují navržené strategie a pravidelně sledují pokrok. Je důležité, aby komunikovali s rodiči a dalšími odborníky, kteří jim mohou poskytnout cennou zpětnou vazbu.

Revize a úpravy

Na základě sledování a vyhodnocení pokroku je proces diagnostiky kontinuálně upravován a optimalizován.

Způsob diagnostiky v naší škole

V naší škole využíváme vlastní vytvořený záznamový arch sledování pokroků dítěte předškolního věku, který byl vytvořen na základě získaných informací z odborné literatury zabývající se diagnostikou dítěte. Při tvorbě diagnostického listu bylo převážně čerpáno z Pedagogické diagnostiky v MŠ (Zora Syslová, Jana Kratochvílová, Táňa Fikarová) a Diagnostiky dítěte předškolního věku (Jiřina Bednářová, Vlasta Šmardová).

Portfolio dítěte

Hlavním prostředkem diagnostické činnosti učitele v mateřské škole je diagnostické portfolio. Obsahuje širokou škálu různě získaných informací o dítěti. Jeho prostřednictvím může učitel sledovat proces vzdělání a současně pokroky a výsledky vzdělávání jednotlivých dětí. Portfolio současně sumarizuje dosaženou úroveň vývoje dítěte za určité období ve vztahu k jeho předešlému vývoji a ve vztahu k stanoveným cílům, kritériím. Dokumentuje pokroky dítěte, jeho specifika, zájmy a silné stránky. Práce s portfoliem pomáhá učiteli třídit poznatky z pedagogického diagnostikování, nastavovat, průběžně kontrolovat a reflektovat vzdělávací cíle, a také evaluovat vlastní pedagogickou práci. Podporuje efektivní spolupráci uvnitř školy, a to

jak s dalšími učiteli, tak s asistenty pedagoga. Portfolio je klíčovým nástrojem při plánování vzdělávací nabídky. Na základě informací z portfolia může učitel plánovat činnosti, které podporují rozvoj dětí v různých oblastech a zároveň zohledňují jejich individuální potřeby a zájmy. Portfolio slouží jako nástroj pro poskytování zpětné vazby rodičům o pokrocích a vývoji jejich dětí. Portfolio je velmi užitečným nástrojem pro podporu sebehodnocení dítěte. Umožňuje dítěti zaznamenávat své úspěchy a pokroky v různých oblastech, což mu pomáhá vidět, jak se zlepšuje a co se mu daří. Klade důraz na silné stránky dítěte, což posiluje jeho sebevědomí a sebedůvěru. Poskytuje vizuální důkaz jeho úsilí a výsledků. Vidět své vlastní pokroky a úspěchy je pro dítě motivující. Slouží jako nástroj pro komunikaci mezi dítětem, rodiči a učiteli. Rodiče a učitelé mohou lépe pochopit, jak dítě vnímá své vlastní učení a kde potřebuje podporu.

Jedná se o soubor materiálu (práce dětí – pracovní listy, výkresy, fotografie, témata, básničky, písničky, humorné výroky dětí, míry dětí, diplomy, fotografie výtvorů, ...), který mapuje vývoj dítěte v průběhu vzdělávání a výchovy dítěte v mateřské škole.

Hlavní funkce:

Portfolio shromažďuje a dokumentuje vývoj dětí v různých oblastech (např. kresby, pracovní listy, fotografie, záznamy z pozorování).

Sledování pokroků:

Učitelé sledují pokroky dětí v souvislosti s předešlým vývojem a stanovenými cíli.

Plánování vzdělávání:

Na základě informací z portfolia učitelé upravují vzdělávací aktivity tak, aby odpovídaly individuálním potřebám a zájmům dětí.

Hodnocení a sebehodnocení:

Portfolio slouží jako nástroj pro hodnocení pokroků dětí, ale i pro sebehodnocení dětí (jejich úspěchů a pokroků).

Komunikace:

Portfolio zjednodušuje komunikaci mezi dětmi, rodiči a učiteli o vzdělávání a vývoji dítěte.

Spolupráce:

Portfolio podporuje efektivní spolupráci mezi učiteli, asistenty pedagoga a rodiči.

Obsah portfolia:

Pracovní listy, výkresy, fotografie, tematické práce, básničky, písničky, humorné výroky dětí, míry dětí, diplomy, fotografie výtvorů atd.

Pro koho je určeno:

V mateřské škole Borovany se portfolio týká všech dětí, jejich pedagogů i rodičů.

Forma:

Portfolio je fyzické (papírové).

Důraz na silné stránky:

Portfolio klade důraz na silné stránky dítěte, což pomáhá posilovat jeho sebevědomí a sebedůvěru.

Motivace:

Vidět své pokroky a úspěchy je pro dítě motivující.

Reflexe:

Práce s portfoliem pomáhá učitelům reflektovat vlastní pedagogickou práci a efektivněji plánovat vzdělávací aktivity.

Zapojení rodičů do tvorby portfolia jejich dítěte

Pořízením obyčejného šanonu (pákového pořadače) s pevnými deskami a průhledné prospektové obaly. S portfoliem bude dítě manipulovat dle svých potřeb či dle domluvy na třídě s pedagogy – po skončení docházky do MŠ si předškoláci portfolia odnesou jako vzpomínku na vzdělávání v MŠ.

- 1) Ve spolupráci s dítětem vyrobit obal desek – s fotografií dítěte, jeho jménem, zálibami (fantazii se meze nekladou). Pokud si dítě vytvoří vlastní obálku – stane se šanon jeho „osobní knížkou“.
- 2) Zapojit se do průběžné tvorby portfolia dle chuti, možností, zájmu a času – zdokumentování zážitků z víkendu, z prázdnin nebo třeba z narozeninové oslavy (je to úžasný „sbližovací prostředek“ dítěte s okolím – s kamarády, rodiči, učiteli, prarodiči apod.)

Práce dětí s portfoliem

Ve spolupráci s rodiči vytvoří obálku svého portfolia a budou o něj pečovat. Dle domluvy s pedagogy na třídě ho mohou mít uložené v policičce ve třídě mezi portfolii ostatních dětí nebo jej vzít domů (na ukázkou rodičům, prarodičům, kamarádům, sourozencům), dále třeba k dokončení úkolů nebo k zaznamenání zážitků z domova.

Práce pedagogů s portfoliem

Pedagogové průběžně přidávají společně s dětmi jejich výtvary, fotografie, pracovní listy dle různých témat na třídu k založení, probíhá rozhovor nad jejich pracemi. Učitel děti učí umět objektivně posoudit dosaženou úroveň vývoje a jeho posunu. Slouží jako zpětná vazba nejen dětem, učitelům, ale i rodičům (např. radost dítěte podělit se o zážitky se svou rodinou nebo naopak o zážitky s partou kamarádů ve školce apod.) Pedagogové mají k dispozici ještě tzv. *diagnostické listy dítěte* – které slouží k záznamům o průběhu vývoje v průběhu vzdělávání dítěte (jsou kdykoli k nahlédnutí rodičům).

Role spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči je zásadní pro úspěšnou pedagogickou diagnostiku. Rodiče mohou poskytnout důležité informace o chování a potřebách dítěte mimo školní prostředí. Pravidelné konzultace a sdílení poznatků pomáhají v harmonizaci přístupu ve škole i doma, přičemž portfolio slouží jako užitečný nástroj pro sdílení těchto informací.

5.5.1.1 Formativní hodnocení

Každá mateřská škola, popř. každý jednotlivý učitel, si vytváří svůj systém sledování, hodnocení a způsob záznamů pokroků dítěte. Systém musí být přehledný, smysluplný a účelný. Písemné záznamy, případně další doklady vypovídající o dítěti a jeho pokrocích, jsou důvěrné a přístupné pouze učitelům mateřské školy, ČŠI, popř. rodičům. Učitel je využívá při každodenní práci, při tvorbě PLPP nebo IVP, pro komunikaci a spolupráci s rodiči. Hodnocení výsledků vzdělávání vyžaduje úzkou spolupráci všech učitelů.

Jedním z nejúčinnějších postupů vedoucích k efektivnímu vzdělávání dětí v heterogenních kolektivech je formativní hodnocení. Učitelé, kteří používají formativní hodnocení, nesrovnávají děti mezi sebou, ale zaměřují se na dosahování cílů u každého z nich. To mimo jiné umožňuje každému dítěti zažít pocit uspokojení z vykonané práce a nabýt patřičné důvěry ve své schopnosti, a podporuje rozvoj kompetence k učení.

Slavík (Hodnocení v současné škole: východiska a nové metody v praxi. Praha: Portál, 1999, 80-7178-262-9.) uvádí, že „cílem formativního hodnocení je poukázat na klady či nedostatky proto, aby bylo možné cíleně ovlivňovat průběh hodnocené činnosti. Formativní hodnocení je součástí tzv. rozhodovací zpětné vazby, která vede k nápravě chybných výkonů a zabraňuje nakupení omylů.“ Podle jeho slov má dialogický charakter, zpravidla probíhá jako rozhovor

nad průběhem činnosti. Má být prováděno tak, aby bylo vnímáno jako pomoc, jako prostředek k vlastnímu zlepšení a sebepoznávání, nikoliv jako rozsudek nebo odsudek.

Formativní hodnocení je založeno na:

- důrazu na komunikaci mezi dítětem a učitelem i dětmi navzájem
- pravidelném a četném vyhodnocování práce (poskytnutí zpětné vazby – informace o tom, co se podařilo, na co je třeba se zaměřit v budoucnu a jak konkrétně je třeba postupovat)
- stanovení vzdělávacích cílů a sledování pokroku každého dítěte na cestě k těmto cílům

Významy formativního hodnocení lze shrnout do několika bodů:

- přispívá k budování sebedůvěry dítěte
- pomáhá učení, dítě obdrží informaci, nakolik dosáhlo cílů učení, a pomáhá mu určit cíle další
- tento způsob hodnocení odpovídá cílům učení, pomáhá učiteli plánovat další učení
- formativní hodnocení je skvělý nástroj pro lepší učení

V pedagogické praxi znamená formativní hodnocení několik kroků:

- děti chápou cíl, o kterém přemýšlejí, a rozumí mu
- děti dokáží rozeznat kvalitu
- ví, jak poznají, zda dosáhly či nedosáhly cíle
- učitel má představu o tom, kde se které dítě v procesu porozumění nachází (kartičky, semafor atp.)
- děti mají příležitost pro vzájemné hodnocení mezi sebou a prostor pro sebehodnocení

DESATERO formativního hodnocení

1. Používám respektující komunikaci
2. Uplatňuji pedagogický styl postavený na pozitivní zpětné vazbě
3. Vedu děti k dovednosti sebehodnocení
4. Používám aktivizující vzdělávací metody
5. Seznamuji se s teorií formativního hodnocení
6. Spolupracuji s rodiči
7. Zavádím portfolio dítěte

8. Stanovuji si přiměřené vzdělávací cíle
9. Vytvářím pozitivní a bezpečné klima
10. Provádím pedagogickou diagnostiku

Formativní hodnocení je v MŠ zejména o komunikaci s dětmi a využívání respektující komunikace (naslouchání dětem, používání popisného jazyka, respekt k dítěti a k jeho potřebám, efektivní komunikace).

5.6 Způsob zajištění individualizace

Individualizace ve vzdělávání v mateřské škole znamená přizpůsobení výchovně-vzdělávacího působení individuálním potřebám, zájmům a možnostem každého dítěte. Jde o to, aby se dítě mohlo svobodně rozvíjet a učit se svým vlastním tempem. To vyžaduje od učitelů, aby děti dobře znali, rozuměli jejich silným a slabým stránkám a byli schopni jim nabídnout aktivity a materiály, které jsou pro ně vhodné.

Jak individualizaci v mateřské škole zajistit:

- **Pozorování a hodnocení:**

Učitelé pravidelně pozorují děti při různých činnostech a zaznamenávají své postřehy. Tím získávají ucelený obraz o jejich silných a slabých stránkách, zájmech a potřebách.

- **Diferenciace aktivit:**

Je důležité nabízet dětem různé aktivity a úkoly, které odpovídají jejich úrovni a zájmům.

- **Volba činností:**

Děti mají možnost si samy vybrat, které činnosti se chtějí zúčastnit a jak dlouho se jí budou věnovat.

- **Respekt k tempu:**

Učitelé respektují individuální tempo každého dítěte a nevnučují mu příliš rychlé tempo učení.

- **Prostor pro soukromí:**

Některé děti mohou potřebovat více klidu a soukromí, například při hygieně nebo jiných osobních činnostech. Učitel by jim měl tento prostor dopřát.

- **Spolupráce s rodiči:**

Učitel úzce spolupracuje s rodiči. Společně volí postupy, metody, aktivity a další možnosti vzdělávání.

- **Motivace:**

Učitelé motivují děti k učení různými způsoby, například prostřednictvím her, příběhů, písniček nebo zajímavých aktivit.

- **Tvorba portfolia:**

Společná tvorba portfolia s dítětem i rodinou. Dětské portfolio může obsahovat záznamy z pozorování, výtvarné práce, fotografie z aktivit a další dokumenty, které ukazují, co se dítě naučilo a jak se rozvíjí.

- **Využití her a zážitků:**

Prožitkové učení, kdy se děti učí skrze vlastní zkušenosti a zážitky, je pro předškolní děti velmi efektivní.

6 Vzdělávací obsah

Integrované bloky v ŠVP jsou závazné. Jejich rozpracování do konkrétní vzdělávací nabídky probíhá v rámci třídního plánování, které není ucelené jako ŠVP, naopak je to otevřený pracovní materiál učitelů, který je vytvářen postupně. Učitelé vybírají integrované bloky nebo jejich části podle aktuální potřeby, mohou se k nim opakovaně vracet dle situace a potřeb dětí a doplňovat je obsahem vycházejícím z návrhů dětí. Integrované bloky představují v jistém smyslu stavební kameny, z nichž učitelé postupně vytvářejí vzdělávací nabídku. Mají tak možnost je pojmout a koncipovat na úrovni třídy nejrozličnějším způsobem, a to ve vztahu ke konkrétní situaci.

Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu je zpracován do dvou integrovaných bloků, které jsou závazné pro všechny třídy. Poskytují základní obsahový rámec, který je flexibilní, není omezen časově ani délkou. Nejsou tedy ukotveny v čase. Každý blok je dále rozpracován do tematických celků, ze kterých si každá třída volí ty části, které odpovídají konkrétním potřebám a specifikům každé třídy. Tematické celky jsou dále zpracovány učiteli na úrovni třídního plánu. Učitelé libovolně zařazují integrované bloky či jejich části dle potřeby dětí, aktuálního dění či možností. Učitelům je poskytnut seznam doporučených oblastí k dalšímu zpracování, není však závazný.

Splnit jednotlivé cíle, které školní vzdělávací program udává, je pro všechny učitele závazné. Smysluplnost a praktičnost obsahové části vzdělávacího programu je pravidelně hodnocena z hlediska školy i jednotlivých tříd.

Obsah bloků vychází ze života dítěte, je pro něj smysluplný, zajímavý a užitečný. Realizace takovýchto bloků poskytuje dítěti širokou škálu různých aktivit a nabízí mu hlubší prožitek. Dítě tak nezískává jen izolované poznatky či jednoduché dovednosti, získaná zkušenost je komplexnější a stává se pro dítě snáze uchopitelnou a prakticky využitelnou. Dítě získává skutečné činnostní výstupy – klíčové kompetence.

Plánování na úrovni třídy

Plán je pracovní materiál třídních učitelů. Obsahová část toho plánu vycházející ze školního vzdělávacího programu vzniká v průběhu školního roku a plně respektuje potřeby a jedinečnost dětí v jednotlivých třídách. Učitelé jsou zodpovědní za plánování a realizaci obsahu na úrovni třídy. Do plánování zapojují děti. Při plánování učitelé vycházejí ze zjištění pedagogického diagnostikování a důsledně postupují s ohledem na individuální zájmy, potřeby a vývojové možnosti dětí, a to včetně volby témat. Striktní týdenní plánování je nepřijatelné, protože

neumožňuje dostatečný prožitek dětí a proniknutí do hloubky tématu, ale vede k povrchnosti a fragmentaci poznatků.

Projekty a další aktivity

Dále mohou učitelé obohatit vzdělávací nabídku libovolnými projekty vycházejícími ze života dětí, s ohledem k jejich potřebám, možnostem a zájmům a praktikovat tak projektové a činnostní učení.

Školní vzdělávací program je dále doplněn o monotematické plány – Plavecký plán, Plán rozvoje čtenářské gramotnosti, Plán přírodní zahrady, Plán dopravního hřiště, Logopedický plán, Plán rozvoje matematické gramotnosti, kde jsou podrobněji rozpracované různé oblasti vzdělávání a učitelé zde mohou najít inspiraci a další východiska pro jejich práci.

Všechny třídy se společně účastní celoškolských akcí pro rodiče a děti a divadelních či hudebních představení pro děti, které souzní se školním vzdělávacím programem. Jednotlivé třídy mají možnost v průběhu roku doplnit svůj třídní program vlastními exkurzemi, výlety, sportovními či kulturními akcemi, které odpovídají jejich třídnímu vzdělávacímu programu.

6.1 Integrovaný blok „Jsem človíček společenský“

Hlavní smysl integrovaného bloku

Hlavním cílem integrovaného bloku „Jsem človíček společenský“ je rozvíjet u dětí schopnosti a dovednosti potřebné pro jejich aktivní a zodpovědnou účast ve společnosti. Tento blok se zaměřuje na podporu sociálních a emocionálních kompetencí, rozvoj osobnosti a porozumění kulturním a společenským hodnotám. Budeme v dětech budovat lásku k domovu, tradicím a vlastenectví.

Podtémata

Výchova k vlastenectví

Podpora lásky a úcty k vlastní zemi, její historii a tradicím. Děti se seznamují s významem národní identity a státních symbolů.

Spolupráce s institucemi

Posilování vztahů s místními institucemi, jako jsou školy, knihovny či kulturní střediska. Děti poznávají různé role těchto institucí ve společnosti.

Rodina

Posilování vazeb mezi dětmi a jejich rodinami. Děti se učí rozumět rodinným hodnotám a důležitosti rodinné podpory.

Státní svátky, tradice

Seznámení s významnými státními svátky a tradicemi. Děti se učí chápat jejich historický a kulturní kontext.

Mediální výchova

Rozvíjení kritického myšlení při konzumaci médií. Děti se učí rozpoznávat různé typy médií a jejich vliv na společnost.

Povolání, řemesla

Seznámení s různými povoláními a řemesly. Děti rozvíjejí povědomí o pracovních příležitostech a významu různých profesí.

Dopravní výchova

Zvyšování povědomí o bezpečnosti v dopravě. Děti se učí základním pravidlům silničního provozu a bezpečnému chování jako chodci i cyklisté.

Můj domov

Prohlubování pocitu bezpečí a jistoty v domácím prostředí. Děti se učí o důležitosti domova a jeho vlivu na každodenní život.

Adaptace

Podpora dětí v procesu adaptace na různé životní změny a situace. Děti se učí, jak se přizpůsobit novým prostředím a podmínkám.

Vztahy

Rozvoj schopností vytvářet a udržovat zdravé mezilidské vztahy. Děti se učí empatii, komunikaci a řešení konfliktů.

Průběh dne, čas

Pomoc dětem v porozumění konceptu času a plánování denních aktivit. Děti se učí o struktuře dne a důležitosti časového managementu.

Pravidla soužití, bezpečné chování

Podpora pochopení a respektování pravidel v různých společenských situacích. Děti se učí o důležitosti spolupráce a bezpečného chování.

Smysly, emoce

Rozvíjení povědomí o vlastních smyslech a emocích. Děti se učí rozpoznávat a vyjadřovat své pocity a potřeby.

Osobnostní rozvoj

Podpora individuálního růstu a sebereflexe. Děti rozvíjejí své silné stránky a pracují na osobním rozvoji.

Sebeobsluha

Podpora samostatnosti a sebeobsluhy v každodenním životě. Děti se učí základním dovednostem pro samostatné fungování.

Čtenářská gramotnost

Rozvíjení schopnosti číst s porozuměním a kriticky přemýšlet o přečteném textu. Děti se učí lásce ke knihám a literatuře.

Tento integrovaný blok je zaměřen na komplexní rozvoj dětí od 3 do 6 let, aby se staly aktivními, vnímavými a zodpovědnými členy společnosti.

Vzdělávací oblasti, jejich očekávané výsledky učení a konkrétní vzdělávací nabídka k jejich naplnění

Dítě a jeho tělo

Pohyb, hrubá a jemná motorika

- Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel. (DJT-PHJ-000-PV1-004)
- Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou. (DJT-PHJ-000-PV1-006)
- Zvládá základy grafomotoriky. (DJT-PHJ-000-PV1-005)

Praktický život

- Zvládá sebeobsluhu. (DJT-PZI-000-PV1-001)
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
DJT-PZI-000-PV1-003)

Ochrana zdraví

- Má osvojené základní hygienické návyky. (DJT-OZD-000-PV1-001)
- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí. (DJT-OZD-000-PV1-002)
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky. (DJT-OZD-000-PV1-003)

Dítě a jeho psychika

Sebepojetí, autonomie a emoce

- Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory. "
- (DJP-SAE-000-PV1-001)
- Orientuje se v základních emocích a pocitech. (DJP-SAE-000-PV1-002)
- Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.
- (DJP-SAE-000-PV1-003)
- Navazuje a rozvíjí citové vazby. (DJP-SAE-000-PV1-004)
- Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění. (DJP-SAE-000-PV1-005)
- Vyrovná se s neúspěchem. (DJP-SAE-000-PV1-006)

Myšlenkové operace a procesy

- Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat. (DJP-MOP-000-PV1-004)
- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- (DJP-MOP-000-PV1-005)
- Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání. (DJP-MOP-000-PV1-006)
- Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech. (DJP-MOP-000-PV1-007)
- Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře. (DJP-MOP-000-PV1-009)

Jazyk a řeč

- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.
(DJP-JAR-000-PV1-001)
- Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
(DJP-JAR-000-PV1-003)

- Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat. (DJP-JAR-000-PV1-004)
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově. (DJP-JAR-000-PV1-005)
- Rozpozná rým, rytmitizuje. (DJP-JAR-000-PV1-006)
- Vypráví jednoduchý děj. (DJP-JAR-000-PV1-007)
- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí. (DJP-JAR-000-PV1-008)
- Formuluje instrukce a předá je ostatním. (DJP-JAR-000-PV1-009)
- Rozliší český jazyk od jiných jazyků. (DJP-JAR-000-PV1-010)

Předčtenářské dovednosti

- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu. (DJP-PDO-000-PV1-001)
- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
(DJP-PDO-000-PV1-002)
- Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
(DJP-PDO-000-PV1-003)
- Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
(DJP-PDO-000-PV1-004)
- Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními. (DJP-PDO-000-PV1-006)

Dítě, ten druhý a společnost

Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti

- Poradí si v nové situaci. (DDS-ASO-000-PV1-001)
- Začlení se do skupiny. (DDS-ASO-000-PV1-002)
- Přijímá různé sociální role. (DDS-ASO-000-PV1-003)
- Ovlivňuje směřování společné činnosti. (DDS-ASO-000-PV1-004)
- Navazuje a udržuje dětská přátelství. (DDS-ASO-000-PV1-005)

Základy etikety a morální hodnoty

- Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi. (DDS-ZEH-000-PV1-001)
- Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.
(DDS-ZEH-000-PV1-002)
- Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití. (DDS-ZEH-000-PV1-003)
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých. (DDS-ZEH-000-PV1-004)
- Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou. (DDS-ZEH-000-PV1-005)

Svět lidí a kultury

- Pojmenuje místo a zemi, ve které žije. (DDS-SLK-000-PV1-001)
- Spolupodílí se na udržování regionálních tradic. (DDS-SLK-000-PV1-002)
- Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou. (DDS-SLK-000-PV1-003)
- Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými (DDS-SLK-000-PV1-004)
- Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu. (DDS-SLK-000-PV1-005)

Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování

- Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech. (DDS-ZKV-000-PV1-002)
- Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami. (DDS-ZKV-000-PV1-003)

Dítě a svět

Poznávání světa a přírody

- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci. (DAS-PSP-000-PV1-001)

Bezpečné chování

- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích. (DAS-BCH-000-PV1-001)
- Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout. (DAS-BCH-000-PV1-002)
- Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání. (DAS-BCH-000-PV1-003)

Klíčové kompetence

Klíčová kompetence kulturní

- Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí. (KKT-000-000-PV1-001)
- Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty. (KKT-000-000-PV1-002)
- Zapojuje se do tvůrčích činností. (KKT-000-000-PV1-003)
- Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních. (KKT-000-000-PV1-004)

Klíčová kompetence osobnostní a sociální

- Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci. (KOS-000-000-PV1-001)
- Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého. (KOS-000-000-PV1-002)
- Pojmenuje vlastní silné stránky. (KOS-000-000-PV1-003)
- Projevuje důvěru v sebe sama. (KOS-000-000-PV1-004)
- Vyjadřuje svůj názor. (KOS-000-000-PV1-005)
- Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým. (KOS-000-000-PV1-006)
- Rozlišuje vhodné a nevhodné chování. (KOS-000-000-PV1-007)
- Chová se v souladu se základními společenskými pravidly. (KOS-000-000-PV1-008)

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti

- Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí. (KOB-000-000-PV1-003)
- Přispívá k fungování společenství v mateřské škole. (KOB-000-000-PV1-004)
- Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých. (KOB-000-000-PV1-005)
- Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat. (KOB-000-000-PV1-006)

Klíčová kompetence komunikační

- Vyjadřuje se různými způsoby. (KKK-000-000-PV1-001)
- Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace. (KKK-000-000-PV1-005)

Klíčová kompetence k řešení problémů

- Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů. (KRP-000-000-PV1-001)
- Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.
- (KRP-000-000-PV1-002)

Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní

- Přichází s vlastními nápady. (KPP-000-000-PV1-001)
- Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností. (KPP-000-000-PV1-002)
- Ke změnám přistupuje jako k příležitostem. (KPP-000-000-PV1-003)
- Dokáže měnit cesty k dosažení cíle. (KPP-000-000-PV1-004)
- Dokončí, co započalo. (KPP-000-000-PV1-005)
- Organizuje a realizuje svoje činnosti. (KPP-000-000-PV1-006)
- Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi. (KPP-000-000-PV1-007)
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích. (KPP-000-000-PV1-008)
- Oceňuje práci i úsilí druhých. (KPP-000-000-PV1-009)

6.2 Integrovaný blok „Jsem človíček zvědavý“

Hlavní smysl integrovaného bloku

Integrovaný blok „JSEM ČLOVÍČEK ZVÍDAVÝ“ je navržen tak, aby podporoval rozvoj přirozené zvědavosti a touhy po poznání u dětí. Tento blok se zaměřuje na prohlubování porozumění světu kolem nás a rozvíjení kritického myšlení prostřednictvím zkoumání, objevování a experimentování. Cílem je poskytnout dětem široký záběr znalostí a dovedností, které jim umožní lépe rozumět přírodním jevům, technologiím a jejich vlastnímu tělu a zdraví.

Podtémata a oblasti

Environmentální výchova, Den Země

Soustředí se na pochopení životního prostředí a důležitosti jeho ochrany. Den Země je příležitostí k prohloubení povědomí o ekologii a udržitelných praktikách.

Experimenty, zkoumání

Podporuje praktické dovednosti a vědecké myšlení. Děti se učí prostřednictvím pokusů a pozorování, jak fungují různé procesy a jevy.

Vesmír, naše planeta

Zaměřuje se na poznávání vesmíru a naší planety. Děti se seznamují s planetami, hvězdami a dalšími vesmírnými objekty, což rozvíjí jejich představivost a zájem o astronomii.

Živá příroda

Pomáhá dětem pochopit rozmanitost živých organismů, jejich vzájemné vztahy a význam pro ekosystém.

Neživá příroda

Zkoumá neživé složky přírody, jako jsou kameny, voda a půda, a jejich vliv na životní prostředí.

Roční období, počasí, čas

Učí děti o změnách v přírodě během roku, o různých typech počasí a základních principech časového měření.

Naše zahrada

Praktická část zaměřená na pěstování rostlin a péči o zahradu, která podporuje vztah k přírodě a pochopení základních biologických procesů.

Živly

Seznámení s přírodními živly, jejich charakteristikami a vlivem na život na Zemi.

Digitální výchova

Rozvoj dovedností potřebných pro bezpečné a efektivní používání digitálních technologií.

Polytechnická výchova

Podněcuje zájem o technické a řemeslné dovednosti, podporuje tvořivost a praktické myšlení.

Výchova ke zdraví

Zaměřuje se na zdravý životní styl, péči o tělo a prevenci nemocí.

Svět, cestování

Rozšiřuje obzory dětí o různé kultury a země, podporuje otevřenost a respekt k rozmanitosti.

Lidské tělo

Poskytuje základní znalosti o anatomii a fyziologii lidského těla, přičemž zdůrazňuje význam péče o vlastní zdraví.

Matematická gramotnost

Rozvíjí základní matematické dovednosti, logické myšlení a schopnost řešit problémy.

Tento blok je strukturován tak, aby děti měly možnost objevovat svět z různých perspektiv a rozvíjely se holisticky.

Vzdělávací oblasti, jejich očekávané výsledky učení a konkrétní vzdělávací nabídka k jejich naplnění

Dítě a jeho tělo

Tělo, smysly a biologické potřeby

- Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce. (DJT-TSB-000-PV1-001)
- Zachovává správné držení těla. (DJT-TSB-000-PV1-002)
- Rozlišuje pomocí všech smyslů. (DJT-TSB-000-PV1-003)
- Naplňuje své biologické potřeby. (DJT-TSB-000-PV1-004)

Pohyb, hrubá a jemná motorika

- Zvládá základní pohybové dovednosti. (DJT-PHJ-000-PV1-001)
- Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost. (DJT-PHJ-000-PV1-002)
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka. (DJT-PHJ-000-PV1-003)
- Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu. (DJT-PHJ-000-PV1-007)

Praktický život

- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, náradím, náčiním a dalšími pomůckami. (DJT-PZI-000-PV1-002)

Fyzická zdatnost

- Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost. (DJT-FZD-000-PV1-001)
- Překonává fyzické překážky. (DJT-FZD-000-PV1-002)

Dítě a jeho psychika

Myšlenkové operace a procesy

- Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie. (DJP-MOP-000-PV1-001)
- Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi. (DJP-MOP-000-PV1-002)
- Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají. (DJP-MOP-000-PV1-003)
- Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů. (DJP-MOP-000-PV1-008)
- Ověří správnost řešení. (DJP-MOP-000-PV1-010)

Představivost, fantazie, tvořivost

- Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií. (DJP-PFT-000-PV1-001)
- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie. (DJP-PFT-000-PV1-002)

Jazyk a řeč

- Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno. (DJP-JAR-000-PV1-002)

Předčtenářské dovednosti

- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci. (DJP-PDO-000-PV1-005)

Předmatické představy

- Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností. (DJP-PMP-000-PV1-001)

- Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času. (DJP-PMP-000-PV1-002)
- Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění. (DJP-PMP-000-PV1-003)
- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů. (DJP-PMP-000-PV1-004)
- Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary. (DJP-PMP-000-PV1-005)
- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy. (DJP-PMP-000-PV1-006)
- Sestavuje prostorové objekty podle předlohy. (DJP-PMP-000-PV1-007)
- Určí míru objektů a porovná je pomocí poměřování. (DJP-PMP-000-PV1-008)

Dítě, ten druhý a společnost

Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování

- Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností. (DDS-ZKV-000-PV1-001)
- Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin. (DDS-ZKV-000-PV1-004)
- Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech. (DDS-ZKV-000-PV1-005)

Dítě a svět

Poznávání světa a přírody

- Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy. (DAS-PSP-000-PV1-002)
- Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody. (DAS-PSP-000-PV1-003)
- Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi. (DAS-PSP-000-PV1-004)
- Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi. (DAS-PSP-000-PV1-005)

Životní prostředí a jeho ochrana

- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim. (DAS-ZPO-000-PV1-001)
- Udržuje pořádek v blízkém prostředí. (DAS-ZPO-000-PV1-002)
- Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí. (DAS-ZPO-000-PV1-003)
- Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.

(DAS-ZPO-000-PV1-004)

- Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy. (DAS-ZPO-000-PV1-005)
- Respektuje různé formy života. (DAS-ZPO-000-PV1-006)

Bezpečné chování

- Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami. (DAS-BCH-000-PV1-004)

Klíčové kompetence a jejich očekávané výsledky vzdělávání

Klíčové kompetence k řešení problémů

- Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje. (KRP-000-000-PV1-003)
- Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací. (KRP-000-000-PV1-004)
- Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli. (KRP-000-000-PV1-005)
- Tvořivě pracuje s informacemi. (KRP-000-000-PV1-006)
- Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů. (KRP-000-000-PV1-007)

Klíčové kompetence komunikační

- Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny. (kkk-000-000-pv1-002)
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi. (kkk-000-000-pv1-003)
- Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává. (kkk-000-000-pv1-004)

Klíčové kompetence k občanství a udržitelnosti

- Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí. (kob-000-000-pv1-001)
- Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji. (kob-000-000-pv1-002)

Klíčové kompetence digitální

- Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe. (kdi-000-000-pv1-001)
- Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií. (kdi-000-000-pv1-002)
- Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy (kdi-000-000-pv1-003)

7 Plán autoevaluace

7.1 Oblasti autoevaluace

- materiálních, technické, ekonomické a hygienické podmínky školy
- stravovacích – skladba jídelníčku a dostatek tekutin,
- psychosociálních-respektování individuálních potřeb
- personálních-odborná kvalifikace, sebevzdělávání, další vzdělávání pedagogických pracovníků, práce učitelů
- spolupráce-rodina-škola
- práce organizační, vedení a řízení školy
- výchovně vzdělávacích: sledování pokroku dítěte, flexibilita, efektivita, otevřenost a funkčnost školní vzdělávacího programu
- provázanost v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání
- naplňování koncepčních záměrů a vize školy
- názory a podněty na pedagogických a provozních poradách
- pozorování dětí
- vzájemné hospitace
- sebereflexe pedagogů
- individuální vzdělávací pokroky dítěte
- dosahování klíčových kompetencí, která jsou obsažena v jednotlivých kapitolách Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání

7.2 Cíle a kritéria evaluace

7.2.1 Podmínky vzdělávání

- **Věcné podmínky**

Cíl evaluace: Materiální vybavenost

Kritéria evaluace: bezpečnost, antropometrické požadavky, dostatek vhodných pomůcek, dosažitelnost hraček pro děti, zahrada – vybavenost, bezpečnost

- **Stravovací podmínky**

Cíl evaluace: Pitný režim, strava, pravidelnost, respektování individuálních potřeb

Kritéria evaluace: dodržování pitného režimu, volný přístup k tekutinám pro děti během celého dne, umožnění sebeobsluhy v nalévání, nabídka pestré stravy, ovoce a zeleniny, nenucení dětí do jídla, zajištění pravidelného denního řádu, flexibilita v případě potřeby aktivita x odpočinek, nenucení ke spánku.

- **Psychosociální podmínky**

Cíl evaluace: Prostředí mateřské školy, adaptace, individuální přístup, pohyb

Kritéria evaluace: jednoduchost, útulnost, struktura, rodinná a přátelská atmosféra, dostatek podnětů, možnost volby-přístupnost hraček, nenásilný, klidný přístup, včasné zjištění informací o dítěti (prevence problémů), postupné zapojování do činností, vhodnost motivace, přiměřená zátěž, klidný průběh výchovně-vzdělávacího procesu, funkční komunikace – snižování, oční kontakt, jasné pokyny pro každé dítě, užívání hry. Dostatek volného pohybu – prostory mateřské školy, zahrada, pobyt venku.

- **Organizace**

Cíl evaluace: Denní řád, program, bezpečnost

Kritéria evaluace: přizpůsobeno potřebám dětí, pružnost a flexibilita vyváženost podílů řízené práce a spontánních činností, nadstandardní aktivity, dostatek času pro hru a relaxaci, ohled na individuální potřeby dětí zajištění bezpečnosti – zamykání, vhodný nábytek, dodržování pravidel třídy. Denní řád, program, bezpečnost

- **Personální podmínky**

Cíl evaluace: Kvalifikovanost, pedagogický sbor, provozní zaměstnanci

Kritéria evaluace: dosažená odborná kvalifikace, průběžné doplňování kvalifikace, další vzdělávání pedagogických pracovníků, podpora ředitele školy, profesní jednání, spolupráce s odborníky pedagogicko-psychologické poradny, speciálně-pedagogického centra, pravidelná logopedická péče. Zajištění provozu, spolupráce s pedagogickým sborem, klima mateřské školy.

- **Spolupráce s rodiči**

Cíl evaluace: Spoluúčast rodičů, informovanost, rodinná výchova

Kritéria evaluace: důvěra a spolupráce mezi pedagogy a rodiči, podíl rodičů na dění v mateřské škole – Spolek rodičů při Mateřské škole Borovany, pravidelné informace o rozvoji dítěte v MŠ, dohoda o společném postupu při výchově a vzdělávání, podpora rodiny v péči o dítě, nabídka poradenského servisu, společné akce s rodiči, dětmi a s mateřskou školou.

- **Řízení MŠ**

Cíl evaluace: Pedagogický sbor, informační systém motivace od ředitele školy, plánování, organizování, partnerská spolupráce

Kritéria evaluace: Jasně vymezení a dodržování povinností a pravomocí pedagogických pracovníků stanovení předávání informací, funkčnost zapojování do řízení a rozhodování, respekt k názorům pedagogů, funkčnost, opora o zpětná vazba, společná tvorba školního vzdělávacího programu a třídního vzdělávacího plánu smysluplnost evaluace spolupráce se zřizovatelem, Základní školou Borovany, pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně-pedagogickým centrem, další instituce

7.2.2 Cíle vzdělávání

- **Dlouhodobé**

Cíl evaluace: Všestranný rozvoj dítěte, příprava na školní vzdělávání a příprava na život

Kritéria evaluace: vyrovnávání vývoje – posilování oslabených oblastí, podpora sebeobsluhy a samostatnosti, rozvíjení schopnosti komunikovat jakoukoli formou a schopnosti vyžádat si pomoc, utváření hodnot a postojů systematické rozvíjení kognitivní oblasti pro nejvhodnější zařazení k dalšímu vzdělávání, průběžná spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou i rodiči. Neulpívání na jednostranné stravě, kladný vztah k ovoci a zelenině, dodržování pitného režimu, pravidelný pobyt venku, prevence nemocí a úrazů.

- **Dílčí**

Cíl evaluace: Naplňování dílčích cílů pomocí vzdělávací nabídky

Kritéria evaluace: vhodnost, individualizace náročnosti úkolu, směřování k očekávaným kompetencím (třídní vzdělávací plán)

- **Vzdělávací obsah**

Cíl evaluace: Práce se školním vzdělávacím programem dané téma, integrované bloky, třídní vzdělávací program

Kritéria evaluace: Provázanost Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, školního vzdělávacího programu a třídní vzdělávacího plánu, umět pracovat se školním vzdělávacím programem, vhodnost daného tématu, vhodnost tematických částí, naplňování očekávaných kompetencí (viz. Třídní vzdělávací plán) způsob zpracování, zahrnutí všech pěti vzdělávacích oblastí, dosahování dílčích cílů

- **Vzdělávací proces**

Cíl evaluace: Způsob práce pedagogů, průběh vzdělávání

Kritéria evaluace: individualizace, vizualizace, struktura, skupinová práce, bez frontálního systému, užití názorného i prožitkového učení interakce mezi učitelkou a dítětem (partnerský vztah), komunikace mezi učitelkou a dítětem (snižování, vhodný komunikační systém), kvalita spolupráce mezi pedagogy a s rodiči, zvládání většího kolektivu dětí.

- **Výsledky vzdělávání**

Cíl evaluace: Hodnocení výsledků

Kritéria evaluace: dosahování očekávaných výstupů u dětí, funkční využití školního vzdělávacího programu, sledování pokroků dítěte, portfolia dětí.

- **Integrované bloky**

Cíl evaluace: Tematické části, očekávané kompetence

Kritéria evaluace: Vhodnost, obtížnost, dostatečnost, naplňování kompetencí – průběžné, při výstupu z MŠ, náročnost, dosažitelnost.

- **Hodnocení třídy dětí**

Cíl evaluace: Složení třídy, spolupráce s rodiči, adaptace, průběh vzdělávání, akce třídy

Kritéria evaluace: odpovídá zaměření třídy (počet dětí, odklady, předškolní děti, typ a stupeň podpůrného opatření pro děti se speciálními vzdělávacími podmínkami. Ochota spolupracovat, vzájemná informovanost, odpovídající doba adaptace, pedagogická diagnostika, portfolia dětí.

- **Sledování pokroků jednotlivých dětí a jejich vyhodnocování**

Cíl evaluace: Sociální vývoj, komunikace, motorika jemná/hrubá, grafomotorika a kresba, sebeobsluha, vnímání, udržení pozornosti, koncentrace, pozorování dětí

Kritéria evaluace: Sociální chování, hodnocení logopedické péče, posun v jemné a hrubé motorice, pokrok v grafomotorice, zlepšení v sebeobsluze, stravování a stolování, oblékání, umývání, používání WC, posun ve vnímání – zrakové, sluchové, udržení koncentrace pozornosti.

- **Hodnocení sebe sama (sebereflexe)**

Cíl evaluace: Plnění povinností, plnění zadaných úkolů, spolupráce s kolegy, profesionalita, péče o děti, vzájemné hospitace

Kritéria evaluace: Zpracovávání školního vzdělávacího programu a třídní vzdělávacího plánu, plánování a příprava výchovně vzdělávacího procesu, pečlivé vedení dokumentace, evaluační činnosti a jejich uplatňování při dalším vývoji vzdělávacího procesu. Aktivita, schopnost řešit konstruktivně problémy, zajišťování estetiky prostředí schopnost spolupráce s ostatními pedagogickými i nepedagogickými pracovníky, úroveň spolupráce s rodiči. Orientace v oboru, aktivní doplňování, vědomostí k oboru, empatie, poradenská činnost, snaha o naplnění evaluačních kritérií školního vzdělávacího programu, plnění třídního vzdělávacího plánu. Zajištění profesionální péče o děti, kvalitní hodnocení pokroků dítěte vhodné interakce a komunikace s dítětem, vytváření klidného, příjemného a podnětného prostředí, zastoupení individuální a skupinové péče, podpora dětí v samostatnosti, vyhýbání se negativním komentářům, dostatek ocenění a uznání, práce s chybou, vnímání, vžití se do dětí, práce a komunikace s rodinou.

- **Vnitřní systém evaluace na úrovni třídy – třídní vzdělávací plán**

Cíl evaluace třídního vzdělávacího plánu: dosáhnout efektivního vzdělávacího procesu ve třídě v součinnosti s rodiči, ke spokojenosti dětí, s vytvořením podnětného a laskavého prostředí.

Předmětem evaluace na úrovni třídního vzdělávacího plánu je kvalita podmínek vzdělávání:

- Naplňování obecných cílů Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání
- Co se děti v dané situaci učily a naučily?
- S jakými hodnotami se děti potkaly?
- Jaký prostor pro samostatnost děti dostaly?
- Průběh vzdělávání
- Vhodnost a zajímavost tematických celků

- Individuální pokroky dětí
- Autoevaluace samotného pedagoga v rámci třídního vzdělávacího plánu

7.3 Metody a nástroje pro autoevaluaci

Cílem evaluace je komplexní zkvalitňování práce mateřské školy a získání zpětné vazby podmínek k osobnostnímu růstu dětí. Výstup autoevaluačního procesu má vést ke zkvalitnění průběhu vzdělávacího procesu a výsledků vzdělávacího procesu. Celkovým výsledkem evaluace je evaluační zpráva, která shrnuje celé evaluační řízení. Evaluace je východiskem pro plánování a přijímání opatření, která povedou k úpravám a inovacím ŠVP. Upozorňují na příležitosti ke změnám, učí používat nové metody, podporují spolupráci učitelek, podporují a usnadňují sdílení dobrých zkušeností a postupů a posilují spolupráci školy s rodiči. Tyto opatření a následné změny přispívají k vytváření důvěry mezi dětmi, rodiči, školou a také slouží ke zkvalitnění všech podmínek fungování mateřské školy.

Autoevaluace prováděná společně s rodiči

Zajišťují učitelky na třídách, vedení mateřské školy.

Cíl: do hodnocení zapojovat rodiče, zajímat se o jejich názory a zpracovávat je v rámci tříd i celé školy, hledat nový prostor pro aktivní spolupráci. Dbát na samotné názory dětí.

Formy: každodenní setkávání, třídní schůzky, schůzky Spolku rodičů pro Mateřské škole Borovany, akce školy a další volno časové aktivity

Metody: běžné každodenní rozhovory, anonymní dotazníky (1x za 2 roky)

Autoevaluace prováděná zřizovatelem

Zajišťuje vedení školy a městský úřad.

Formy: porady, kontrolní a finanční výbor, kontrolní činnost

Autoevaluace s veřejností

Zajišťují učitelky, vedení mateřské školy.

Formy: média, facebookové stránky, webové stránky, informační centrum Borovany, názory širší veřejnosti

Metody: výstavy, novinové články, účast na akcích města

Vnitřní autoevaluace a hodnocení

Jde o sběr informací o vzdělávacím procesu školy, třídy, pedagoga a jeho následné vyhodnocování za účelem optimalizace podmínek vzdělávání a zkvalitnění podmínek u provozních zaměstnanců, kteří se také podílejí na chodu MŠ.

Vnitřní systém evaluace na úrovni školy – školní vzdělávací program

Cíl evaluace školního vzdělávacího programu:

Vytvoření vhodných podmínek a zkvalitňování celého klimatu školy jak uvnitř, tak v působení navenek. Podmínky vzdělávání, průběh vzdělávání, podpora dětí, spolupráce s rodiči, řízení školy, výsledky vzdělávání, další vzdělávání pedagogických pracovníků... atd.

7.4 Termíny a frekvence autoevaluace

Autoevaluace (vlastní hodnocení) školy by měla probíhat pravidelně, obvykle v intervalu jednou za rok nebo jednou za dva roky, a to v závislosti na rozhodnutí školy a jejích potřebách. Termíny a frekvence autoevaluace by měly být stanoveny v rámci evaluačního plánu školy a měly by zohledňovat specifické cíle a priority dané školy.

- Pravidelnost:

Autoevaluace by měla být nedílnou součástí chodu školy a měla by probíhat v pravidelných intervalech, aby bylo možné sledovat pokrok a efektivitu přijatých opatření.

- Termíny:

Konkrétní termíny autoevaluace (např. začátek nebo konec školního roku, pololetí) by měly být stanoveny v souladu s celkovým plánem školy a s ohledem na dostupnost potřebných dat a informací.

- Frekvence:

Frekvence autoevaluace by měla být přiměřená rozsahu a složitosti sledovaných oblastí. Může se jednat o roční autoevaluaci, pololetní autoevaluaci nebo i častější autoevaluaci v případě potřeby.

- Plánování:

Autoevaluace by měla být důkladně naplánována, včetně stanovení cílů, oblastí hodnocení, ukazatelů kvality, zdrojů informací a termínů sběru dat.

7.5 Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků

Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků ve školství je dána zákonem a vnitřními předpisy školy. Učitelé a další pedagogičtí pracovníci jsou povinni chránit bezpečí a zdraví dětí, a také

vytvářet pozitivní a bezpečné klima. Odpovědnost za škodu, kterou způsobí porušením svých povinností, se může vztahovat i na náhradu škody, ale obvykle je omezena na určitou částku.

Odpovědnost učitelů:

- **Ochrana zdraví a bezpečnosti:**

Učitelé jsou povinni chránit zdraví a bezpečnost dětí, ve všech situacích, kdy jsou ve škole nebo na školních akcích.

- **Výchova a vzdělávání:**

Učitelé jsou zodpovědní za pedagogickou činnost v souladu se zásadami a cíli vzdělávání.

- **Ochrana osobních údajů:**

Učitelé jsou povinni zachovávat mlčenlivost a chránit osobní údaje a informace o zdravotním stavu dětí, žáků a studentů.

- **Náhrada škody:**

V případě, že učitel poruší své povinnosti a způsobí škodu, může škola po něm požadovat náhradu škody, avšak obvykle je tato náhrada omezena.

Další pracovníci:

- Jejich odpovědnost se liší podle druhu vykonávané činnosti, ale obecně se vztahuje na ochranu dětí a na dodržování zásad výchovy a vzdělávání.

Další informace:

- **Povinnosti a práva pedagogických pracovníků:**

Jsou definovány v zákoně o pedagogických pracovnících a v dalších právních předpisech.

- **Pracovní doba pedagogických pracovníků:**

Je upravena zákonem a může se lišit v závislosti na typu školy a druhu práce

8 Použitá literatura a zdroje

- Rámcová vzdělávací program pro Předškolní vzdělávání, NPI ČR, Praha 2025
- Svobodová, E. a kol.: Vzdělávání v mateřské škole. Portál, Praha 2010
- Svobodová, E.: Obsah a formy předškolního vzdělávání. Pedagogická fakulta JU, České Budějovice 2007
- Svobodová, E.: Tvorba a inovace školního vzdělávacího programu. RAABE, Řízení mateřské školy, RAABE, Praha 2008
- Verlag D. a spol.: Školní vzdělávací program krok za krokem, Praha 2006
- Bečvářová, Z.: Kvalita, strategie a efektivita v řízení mateřské školy. Portál, Praha 2010
- Bečvářová, Z.: Současná Mateřská škola a její řízení. Portál, Praha 2003
- Bednářová, J., Šmardová, V.: Diagnostika dítěte předškolního věku: co by mělo umět ve věku od 3 do 6 let. 2. Edika, Brno 2015.
- Syslová Z. (2012). Autoevaluace v MŠ: cesta ke kvalitě vzdělávání. Praha: Portál 2012
- Syslová, Z., Kratochvílová, J. & Fikarová, T. (2018). Pedagogická diagnostika v MŠ: práce s portfoliem dítěte. Praha: Portál.
- Strategické řízení a plánování ve školách 2019
- Fulghum, R.: Všechno, co opravdu potřebuju znát, jsem se naučil v mateřské školce, Argo 2007
- Kratochvílová, J.: Jak vést portfolio s dětmi v mateřské škole? ([online](#)), 2014
- NPI ČR- [online odkazy](#) na metodické publikace a videa k pedagogické diagnostice
- Aktuální data RVP včetně metodické podpory prohlednout.rvp.cz